

Změny v oblasti podnikání po vstupu ČR do EU
- řízení s celními orgány

Pavel Vykoukal

Bakalářská práce
2006

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavel VYKOUKAL**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Téma práce: **Změny v oblasti podnikání po vstupu ČR do EU –
řízení s celními orgány**

Zásady pro vypracování:

1. Vysvětlíte fungování a princip obchodu uvnitř EU a specifika při obchodování členských zemí EU s třetími zeměmi.
2. Vysvětlíte systém Intrastatu – systém sledování a registrace pohybu zboží v rámci vnitrounitního obchodu a princip DPH po vstupu ČR do EU.
3. Analyzujete počet subjektů registrovaných v systému Intrastat, provedte analýzu počtu provedených celních řízení po vstupu ČR do EU a srovnáte výsledek s počtem celních řízení před vstupem ČR do EU u Celního úřadu Zlín.
4. Provedte shrnutí změn v oblasti podnikání s pohledem na administrativní zátěž podnikatele při celních řízeních.

Rozsah práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. EUROOFFICE PRAHA-BRUSEL,a.s. Průvodce vybranými oblastmi podnikání po vstupu ČR do EU. 1. vyd. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 2004. 124 s. ISBN 80-86345-47-5.
2. ŠMEJKAL, V., JIRÁSEK, J. A., NAGYOVÁ, J. Změní se strategie Vaší firmy po vstupu do EU? 1. vyd. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Hospodářská komora České republiky. 2003. 68 s. ISBN 80-86345-36-X.
3. ŘÍHA, L., JURKOVÁ, D. Průvodce daňovou správou před vstupem České republiky do Evropské Unie. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 2001. 130 s. ISBN 80-86345-17-7/MZV ČR. ISBN 80-86506-12-6/ÚMV.
4. BABIŠ, J. Správa DPH. Měsíčník Celní správy České republiky. 2004. roč. XXXIX. s. 6-7. ISSN 0323-0023.
5. Příručka pro Intrastat CZ [online]. 2005. Icit. 6. února 2006l. Dostupné na WWW: <<http://www.cs.mfcr.cz/info/intrastat/prirucka.pdf>>.

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
Datum zadání bakalářské práce: 13. března 2006
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2006

Ve Zlíně dne 13. března 2006

doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.
děkan

doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Obsahem této práce je seznámení se změnami, které proběhly v souvislosti se vstupem České republiky do EU v oblasti podnikání při celním řízení, respektive dovozu a vývozu zboží. Práce popisuje jakými nástroji se řídil mezinárodní obchod se zbožím před vstupem a podle jakých principů a jakými nástroji je regulován nyní. V druhé části se práce zaměřuje na problémy související s evidencí obchodu mezi členskými státy, uplatňování daně z přidané hodnoty při dovozu, respektive vývozu zboží, dále pak analyzuje vývojové tendence obchodu s největšími obchodními partnery České republiky, srovnává počet celních řízení u Celního úřadu Zlín před a po vstupu ČR do EU. V závěru porovnává administrativní zátěž vyplývající z celního řízení před vstupem a po vstupu ČR do EU.

Klíčová slova: celní řízení, dovoz zboží, vývoz zboží, systém Intrastatu, DPH,
statistika celní řízení, administrativní zátěž, clo

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

Content those work is identification change, which racing in connection with entrance Czech republic into EC in the area customs operation, let us say supply and export goods. Work describe what implement with drove international trade with goods in face of entrance and according to what tenet and what implement is control now. V second parts with work survey on problems coherent with filing of business among member state, exercitation taxation of DPH supply, let us say export goods, further then analyze evolutionary tendency business with most impotent business partners of Czech republic, juxtaposition number customs operation near customs office Zlín in face of and up entrance CR into EC. At the close of work collation administrative severity resulting of customs operation in face of entrance and up entrance CR into EC.

Keywords: customs operation, import goods, export goods, system of Intrastat, DPH tax,
statistics of customs operations, administrative severity, duty

Děkuji panu doc. RNDr. Renému Wokounovi, Csc. za mimořádnou ochotu při metodickém vedení bakalářské práce a konzultace, které mi poskytl.

Motto: Prvé kroky – vždy nejtěžší.

Rabíndranáth Thákúr

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 PRINCIP MEZINÁRODNÍHO OBCHODU , ŘÍZENÍ S CELNÍMI ORGÁNY PŘED VSTUPEM ČR DO EU	11
2 PRINCIP MEZINÁRODNÍHO OBCHODU, ŘÍZENÍ S CELNÍMI ORGÁNY PO VSTUPU ČR DO EU	12
2.1 FYZICKÉ PŘEKÁŽKY.....	14
2.2 TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY	14
2.2.1 Ochranná opatření	14
2.3 DAŇOVÉ PŘEKÁŽKY	15
2.3.1 DPH.....	16
3 SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA EU VŮČI TŘETÍM ZEMÍM	19
3.1 NÁSTROJE SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKY	19
3.1.1 Autonomní obchodní politika	19
3.1.2 Smluvně obchodní politika	20
II PRAKTICKÁ ČÁST	21
4 INTRASTAT	22
5 DPH	26
5.1 PRINCIP DPH PŘI OBCHODU SE ZBOŽÍM MEZI ČLENSKÝMI STÁTY EU	26
5.2 DPH PŘI VÝVOZU DO TŘETÍCH ZEMÍ A DOVOZU	27
5.2.1 Dovoz	27
5.2.2 Vývoz	28
6 ZAHRANIČNÍ OBCHOD	30
6.1 NÁSTROJE SPOLEČNÉ OBCHODNÍ POLITIKY	30
6.1.1 Integrovaný tarif EU	30
6.1.2 Celní kvóty	31
6.1.3 Antidumpingová a antisubvenční řízení.....	32
6.1.4 Licence a některá obchodní ochranná opatření	35
6.2 ZBOŽOVÁ STRUKTURA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU ČR	36
6.3 SROVNÁNÍ ZAHRANIČNÍHO OBCHODU ČR S 10 NEJVÝZNAMNĚJŠÍMI OBCHODNÍMI PARTNERY	37
6.4 ZAHRANIČNÍ OBCHOD S ČÍNOU	41
7 STATISTIKA CELNÍCH ŘÍZENÍ NA CELNÍM ÚŘADĚ ZLÍN	45
8 ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽ PODNIKATELE PŘI CELNÍM ŘÍZENÍ V POROVNÁNÍ SITUACE PŘED VSTUPEM A PO VSTUPU ČR DO EU	50

8.1	PRINCIP CELNÍHO ŘÍZENÍ PŘED VSTUPEM ČR DO EU	50
8.2	PRINCIP CELNÍHO ŘÍZENÍ PO VSTUPU ČR DO EU	50
	ZÁVĚR	53
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56
	INTERNETOVÉ ZDROJE.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	60
	SEZNAM OBRÁZKŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62
	SEZNAM PŘÍLOH:	63

ÚVOD

Dne 1. května 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie, byl to další krok z řady integračních procesů, kterými se Evropská unie rozšířila o další členský stát. Jedním z důvodů k rozšiřování Evropské unie o další členské státy bylo vyrovnání se v ekonomické výkonnosti s největšími konkurenty, ve své době především USA a Japonskem.

Jedním z cílů evropské integrace je umožnit všem obyvatelům, firmám a dalším subjektům participovat na pozitivěch, kterých bylo v členských zemích Evropské unie dosaženo. Z toho principu tedy vyplývá stále intenzivnější snaha o sblížení rozdílů v hospodářské úrovni regionů a členských států. [5]

Evropská unie s pohledu podnikatelských subjektů z jednotlivých členských států je především velký trh, kde můžou bez diskriminačních překážek hledat odbytiště pro svoje výrobky a na základě toho také rozšiřovat výrobu a dosahovat vyšších zisků. Současně se vznikem jednotného trhu se na jednotlivých národních trzích zvyšuje konkurence, na které profitují také spotřebitelé. [1]

Z důvodu zachování konkurenceschopnosti odvíjející se od vysoké životní úrovně obyvatel podmíněné mzdovými náklady, zachováním sociálních jistot a dalších důvodů si Evropská unie snaží svůj trh také chránit a podpořit tak vlastní potenciál. Pro ochranu vlastního trhu využívá různých nástrojů z nichž mnohé spadají do působnosti celních orgánů.

Téma bakalářské práce „Změny v oblasti podnikání v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie v řízení s celními orgány“ jsem si vybral z důvodu toho, že jsem zaměstnancem celní správy České republiky a k danému tématu se můžu vyjádřit z praxe. Navíc jde o oblast velmi zajímavou a změny, které se v této oblasti po vstupu ČR do EU odehrály jsou skutečně radikální a dotýkají se všech podnikatelských subjektů, které podnikají jak na trhu EU, tak mimo tento trh. V současnosti je celosvětovým problémem konkurenceschopnost vůči asijským státům, převážně Číně, které svým levným zbožím zaplavuje trhy všech vyspělých ekonomik a způsobuje tak nemalé problémy hospodářským odvětvím jednotlivých států. Evropská unie se svým obrovským trhem a vysokou životní úrovní je lákavým odbytištěm tohoto zboží, má však i účinné nástroje, jak se tomuto přílivu levného zboží bránit.

Cílem této práce je postihnout způsob obchodu se zbožím mezi členskými státy, zde se převážně zaměřím na statistickou evidenci zboží při obchodu mezi ČR a členskými státy EU „systém Intrastatu“ a na změny související s evidencí a základním principem daně s přidané hodnoty. Dále se pak pokusím vysvětlit jakými pravidly se řídí obchod se zbožím mezi členskými státy a nečlenskými zeměmi, současně porovnáím vývoj zahraničního obchodu s nejvýznamnějšími obchodními partnery v letech 2003 až 2006. Dále se zaměřím na způsoby ochrany trhu Evropské unie jako jsou např. kvóty, dumpingová cla, dotace a další. Uplatňováním těchto nástrojů se budu věnovat zejména v souvislosti dovozu levného zboží s asijských trhů. V závěru porovnáím počet celních řízení u Celního úřadu Zlín před vstupem a po vstupu a vyhodnotím administrativní náročnost celního řízení pro podnikatelské subjekty

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRINCIP MEZINÁRODNÍHO OBCHODU , ŘÍZENÍ S CELNÍMI ORGÁNY PŘED VSTUPEM ČR DO EU

Do vstupu České republiky do Evropské unie se obchod se zbožím, ochrana vnitřního trhu realizovala dle národní úpravy.

Základem mezinárodního obchodu při celním řízení byl zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů a celní sazebník, jež vydávala vláda nařízením a č. 312/1997 Sb., který stanovoval výši cla, sazbu DPH, popřípadě osvobození při dovozu, respektive vývozu zboží.

Celní zákon byl připravován za vydatné pomoci předních celních expertů z Evropských společenství a vycházel z platné úpravy v Evropských společenství a z připravovaného celního kodexu Evropských společenství, což bylo odrazem závazků České republiky (resp. v té době ČSFR) vyplývajících z Evropské dohody. K novému celnímu zákonu byly vydány důležité předpisy, zejména vyhláška Ministerstva financí č. 92/193 Sb., prováděcí vyhláška celního zákona a vyhláška Ministerstva financí č. 93/1993 Sb., o osvobození zboží. Počátkem roku 1998 mohla Česká republika konstatovat, že celní předpisy České republiky jsou z více než 85 % kompatibilní s celními předpisy Evropské unie. [4]

Výše celní sazby u jednotlivého druhu zboží se odvíjela od mezinárodních dohod, jež Česká republika s uzavřela s jednotlivými státy, integračními seskupeními (země ESVO, EU a další). Všechny další ochranná opatření jako antidumpingové cla, licence pro dovoz zboží, kvóty stanovovala vláda nařízením.

Lze říct, že v oblasti celní problematiky byla Česká republika na vstup do EU poměrně dobře připravena, což se následně také potvrdilo a samotný přechod na obešel bez výrazných problémů.

2 PRINCIP MEZINÁRODNÍHO OBCHODU, ŘÍZENÍ S CELNÍMI ORGÁNY PO VSTUPU ČR DO EU

Jednotný vnitřní trh EU je území Společenství, kde fungují tzv. čtyři svobody: volný pohyb osob, zboží, kapitálu a služeb. Jde o vysokou formu integrace národních států. Volný pohyb zboží znamená, že zboží vyrobené v kterékoliv členské zemi EU a zboží ze třetích zemí propuštěné na vnitřní trh se dováží na trhy dalších členských zemí bez celních či jiných kvantitativních omezení.

Výrazný dopad na ekonomiku a podnikání měly v historii EU zvláště dobudování celní unie v roce 1968 „spuštění“ jednotného trhu v roce 1993 a nahrazení národních měn 12 států jednou měnou euro. Šlo o tři na sebe navazující integrační kroky: nejprve odbourání vnitřních cel a přijetí společné obchodní politiky navenek v rámci celní unie, po zrušení netarifních bariér a de facto ekonomicky utvářené hranice mezi státy v rámci jednotného trhu a nakonec úplně měnové sjednocení doplněné těsnou národohospodářskou koordinací v rámci projektu euro. [1]

Politiky EU jsou ve své podstatě vyjádřením vůle členských států využít prakticky společného práva a rozpočtu EU k prosazení určitých hodnot a cílů. Existují pouze v rozsahu stanoveném zakládající smlouvou, která též upravuje roli orgánů EU a národních států při jejich vytváření a realizaci. Tam, kde došlo k největšímu přenosu pravomocí na společné orgány EU, je třeba hovořit o tzv. **politikách společných** (společná obchodní politika a celní unie, společná zemědělská politika a politika rybolovu, společná dopravní politika, ochrana hospodářské soutěže v otázkách unijního významu, jednotná měna). [1]

Vzhledem k tomu, že celní předpisy tvořil velký počet nařízení a směrnic Společenství, shromáždily se celní předpisy do jediného Celního kodexu – Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, který přináší sladění a zjednodušení těchto předpisů, v oblasti uplatnění celních sazeb v rámci obchodu se zbožím i zemědělskými produkty mezi členskými státy Společenství a třetími zeměmi. Dalšími právní předpisy týkající se celnictví jsou – Provděcí předpis k celnímu kodexu a Společný celní sazebník EU, na jehož základě byl vytvořen systém Integrovaného tarifu EU (TARIC). Tato komunitární legislativa je doplněna národní úpravou představovanou zejména celním zákonem a jeho prováděcími vyhláškami. [15]

Vedle nich existují **politiky koordinované** (někdy též „komunitární“), u nichž se v různé míře kombinují pravomoci orgánů EU a členských států. Jde o politiku jednotného trhu, politiku hospodářskou a průmyslovou, politiku hospodářské a sociální soudržnosti, politiku ochrany zdraví, životního prostředí, spotřebitelů, sociálních práv a bezpečnosti při práci, dále o politiky v oblastech zaměstnanosti, školství, vzdělání, mládeže, výzkumu a vývoje a další) [1]

Vlastní zdroje rozpočtu EU patří:

Celní výnosy – jde o cla za zboží dovážené do zemí Evropské unie z třetích zemí, která jsou stanovena společným celním sazebníkem. Členské země, jež tato cla vybírají si ponechávají 25 % na krytí administrativních nákladů.

Zemědělské vyrovnávací dávky – jedná se o celní poplatky uvalené v rámci společné zemědělské politiky za zemědělské produkty do Unie e třetích zemí a dávky vybírané od producentů cukru a glukózy.

Část výnosů z **daně z přidané hodnoty** vytvořené v členských zemích. Od roku 2004 je výše této platby určena maximální sazbou ve výši 0,50 % z harmonizovaného vyměřovacího základu.

Jedná se o příspěvek jednotlivých členských zemí stanovený jako **podíl na jejich hrubém národním produktu**. Tento zdroj však neplyne do unijního rozpočtu automaticky. Komise o něj musí žádat členské státy prostřednictvím Rady. Může tak učinit pouze tehdy, nestačí-li k sestavení rozpočtu tradiční zdroje. Dnes tvoří podstatnou část příjmů rozpočtu.

Ostatní příjmy, jako např. daně z příjmu zaměstnanců institucí, pokuty uložené orgány Unie, přebytky z předešlého roku, úroky z opožděných splátek, poplatky za administrativní činnosti institucím, příjmy z poskytování půjček a výpůjček. [8]

2.1 Fyzické překážky

Vznikaly na hranicích členských států, kde probíhala kontrola zboží a osob. U potravin a výrobků zpracovatelského průmyslu se kontrolovaly bezpečnostní, hygienické, zdravotní a jiné předpisy. Podnikatelům tak vznikly ztráty v důsledku zdržení na hranicích. Základním cílem proto bylo odstranit kontroly na hranicích. Důvody těchto kontrol byly daňové, obchodně politické, dopravní a statistické. Pokud se některé kontroly ukázaly jako nezbytné, bylo rozhodnuto, že budou přeneseny do vnitrozemí. [8]

2.2 Technické překážky

Členské země měly různé technické i jiné standardy a trvaly na jejich dodržování, což tříštilo společný trh a bránilo prosazování všech čtyřech ekonomických svobod. Bílá kniha vypracovala novou strategii přístupu k technickým překážkám, která kladla na důraz dvě metody:

První metodou byl nový přístup k harmonizaci předpisů (unifikace), který spočíval v tom, že nařízení Rady pouze zformulovalo obecný cíl (např. bezpečnost) a ponechalo podrobné rozpracování na evropských organizacích pro normování (CEN, CENELEC a další). Jakákoli norma nahlášená těmito organizacím a jimi přijatá se automaticky stala normou platnou pro všechny členské státy

Druhá metoda spočívala ve vzájemném uznávání předpisů členských zemí. Jestliže byl určitý výrobek v jedné členské zemi vyroben a uveden do oběhu v souladu s tamějšími předpisy, pak mohl být volně prodáván v celém EHS. Zásada vzájemného uznávání předpisů platí rovněž pro výrobky ze třetích zemí, pokud mají volný pohyb v jednom ze členských států. Mezi technické překážky Komise také zahrнула subvence, státní podpory a přidělování veřejných zakázek [8]

2.2.1 Ochranná opatření

Základním nástrojem pro prosazování směrnic nového přístupu je dozor nad trhem. Členské země za tím účelem zřizují dozorové orgány. Tyto orgány přijímají opatření, kterými je ověřováno plnění požadavků stanovených směrnicemi ES. V případech zjištění nedostatků jsou přijímána opatření k jejich odstranění, popřípadě ukládány peněžité sankce (pokuty) či nařízena ochranná opatření, kterými jsou zákaz uvádění výrobků na trh,

popřípadě jejich stažení z trhu, resp. i z používání. Smyslem dozoru nad trhem je ochrana uživatelů výrobků, tak ochrana podnikatelů před nekalou soutěží. V ČR je orgánem dozoru podle zákona č. 22/1997 Sb., Česká obchodní inspekce (ČOI). [2]

Přijímaná opatření, která mají především vést k nápravě stavu, závisí na závažnosti nesouladu výrobku s příslušnými požadavky. Při zjištění odstranitelných nedostatků je ten, kdo uvádí výrobek na trh, povinen nedostatky odstranit. To se týká např. nedostatků, jako je velikost či viditelnost o označení CE, nepřipojení identifikačního čísla autorizované osoby či nepřiložení ES prohlášení o shodě nebo nezajištění poskytnutí jiných informací, kde je nařízením vlády tato povinnost stanovena. [2]

V případě závažného porušení předpisů, např. nemá-li stanovený výrobek uvedený na trh označení CE, neodpovídá-li základním požadavkům nařízení vlády nebo nebyla splněna povinnost odstranit zjištěné nedostatky, je kromě pokut ukládáno podle závažnosti některé z výše uvedených ochranných opatření. Za porušování povinností vyplývajících z předpisů pro posuzování shody mohou orgány dozoru uložit pokutu až do výše 20 milionů Kč.

K ochraně jednotného trhu EU před výrobky, dováženými z třetích zemí, které nesplňují předpisy či vykazují závady, které by mohly ohrozit bezpečnost zdraví uživatelů výrobků, jsou v rámci EU přijata i opatření v rámci celního řízení. Jde o uplatňování Směrnice 339/93/EHS, přejaté v ČR do zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů. Celní orgány jsou při celním řízení oprávněny pozastavit z výše uvedených důvodů na stanovenou dobu (max. tři pracovní dny) propuštění zboží do volného oběhu. Ve spolupráci s orgány dozoru je pak rozhodnuto, zda zboží bude propuštěno do volného oběhu, nebo zda budou přijata opatření zabráňující uvedení těchto výrobků na trh. [2]

2.3 Daňové překážky

Tyto překážky mezi členskými státy spočívaly zejména v různých systémech nepřímého zdaňování (hlavně v různých sazbách daně z přidané hodnoty a spotřebních daní), což si vynucovalo kontrolu na hranicích a zpomalovalo pohyb zboží. Všechny členské země postupně od roku 1970 zavedly daň z přidané hodnoty (DPH), která spočívala na jednotném vyměřovacím základě a nahradila daň z obratu.

DPH a spotřební daně se promítají do konečné ceny výrobků a to způsobuje rozdílnou cenovou úroveň stejných výrobků na trzích členských států. Jsou také významnou položkou v příjmech veřejných rozpočtů, proto vládní činitelé neměli snahu na jejich sblížení, zvláště směrem dolů. [8]

2.3.1 DPH

Po vstupu ČR do EU byl přizpůsoben daňový systém principům stanoveným právní úpravou Evropských společenství. Na základě zákona o DPH, byl pojem „vývoz zboží“ do členských států EU nahrazen termínem „dodání zboží do jiného členského státu“ (intrakomunitární plnění) a „dovoz zboží“ do členských států EU nahrazen termínem „pořízení zboží z jiného členského státu“ (intrakomunitární akvizice). V rámci obchodování mezi členskými státy je dodání zboží do jiného členského státu v tuzemsku osvobozeno od DPH, pokud kupující z jiného členského státu EU (pořizovatel) bude registrován k DPH v jiném členském státě a poskytne svoje daňové identifikační číslo (DIČ) plátcí, který mu zboží dodává. Naopak pořízení zboží plátcem z jiného členského státu do tuzemska od dodavatele, který je registrován k DPH v jiném členském státě, je zdanitelným plněním v tuzemsku a plátce je povinen přiznat daň z pořízení zboží z jiného členského státu. Zároveň si může uplatnit nárok na odpočet daně z tohoto pořízení. Registrace k DPH se bude prokazovat DIČ, které v Evropské unii má před číselnými skupinami dvoumístný alfabertický kód země registrace. [2]

Od roku 1993 platí zásada, že každá členská země může mít pouze dvě sazby DPH: standardní (s minimální sazbou 15 %, maximální 25 %). Druhá, snížená, sazba nesmí klesnout pod 5 %, přičemž její horní hranice nesmí překročit 9 %. U vybraných výrobků (potraviny, léčiva, energie, dodávky vody a další) může být sazba nižší. [8]

VIIES souhrnné hlášení

Pro sledování pohybu a ke kontrole zdanění zboží byl vytvořen datový systém Evropské unie s označením VIIES (VAT information Exchange System). Systém VIIES slouží k zajištění výměny informací o uskutečněných dodávkách zboží mezi jednotlivými členskými státy a identifikačních údajů o osobách registrovaných k DPH včetně DIČ v jednotlivých členských státech. Zavedením systému VIIES dojde ke změnám

v povinnostech českých plátců DPH obchodujících v rámci EU. Pro kontrolu nároku na osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu budou plátcí vyplňovat čtvrtletně tzv. souhrnné hlášení. Zavedením systému VIES dojde ke změnám v povinnostech českých plátců DPH obchodujících v rámci EU. Pro kontrolu nároku na osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu budou plátcí vyplňovat tzv. souhrnné hlášení.

Hlavní údaje na formuláři:

- kód země, v níž je pořizovatel registrován
- DIČ pořizovatele
- Celková hodnota zboží dodaného danému pořizovateli za dané kalendářní čtvrtletí.

Podání souhrnného hlášení:

- na formuláři – standardní způsob doručení správci daně v písemné podobě elektronicky – Ministerstvo financí provozuje tzv. společné technické zařízení správců daně, jehož prostřednictvím je možno podávat souhrnné hlášení v elektronické podobě tak, aby mohlo být přijato správcem daně. Souhrnné hlášení bude pořizovatel vyplňovat pouze v případě, že dodal nějaké zboží do jiného členského státu za uplynulé čtvrtletí. [2]

Úprava přiznání k DPH

Pro možnou kontrolu údajů obdržených ze systému VIES od ostatních členských států se používají údaje na daňovém přiznání k DPH, které je rozlišeno o nové řádky

dodání zboží do jiného členského státu

dodání nového dopravního prostředku do jiného členského státu

pořízení zboží z jiného členského státu

pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu

pořízení a dodání zboží prostřední osobou v třístranném obchodě uvnitř území EU.

Osvobození DIČ

Nárok na osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu vzniká pouze v případě, že pořizovatel zboží je v jiném členském státě registrován k DPH, tj. má svoje DIČ. Povinnost dodavatele zboží do jiného členského státu je zkontrolovat platnost DIČ obchodního partnera (pořizovatele zboží) spolu s kódem příslušné členské země a uvést DIČ pořizovatele na daňový doklad, který je dodavatel povinen vystavit na dodávané zboží. Platnost DIČ vydaného v jiné členské zemi je možno ověřit na oddělení mezinárodní spolupráce při správě DPH Ministerstva financí ČR. Zodpovědný pracovník zajistí ověření DIČ z národního systému VIES, jehož prostřednictvím se získá přímý přístup do registru plátců DPH všech členských zemí. [2]

Dodání zboží plátcem do jiného členského státu osobě registrované k DPH v jiném členském státě a pořízení zboží z jiného členského státu plátcem od osoby registrované k DPH v jiném členském státě jsou dva základní postupy uplatňování DPH při obchodování mezi členskými státy.

Vedle základních postupů je používám při obchodování mezi členskými státy zjednodušený postup v případě třístranného obchodu, specifický režim při dodávání a pořízení nového dopravního prostředku a zasílání zboží tj. dodání zboží do jiného členského státu osobě, která není registrovaná k DPH. [2]

DPH při vývozu do třetích zemí a dovozu

Při vývozu zboží do nečlenských zemí se jedná o dodání zboží do třetích zemí, kde je osvobozeno od DPH s nárokem na odpočet DPH, bez ohledu na to, je-li odběratel ve třetí zemi registrován k DPH či nikoliv.

Základní informace o podmínkách pro podnikání a vývoz do třetích zemí včetně investic poskytuje *Market Access Sectoral and Trade Barriers Databáze*. Tato databáze zároveň slouží jako sběrné místo pro případné stížnosti na překážky obchodu. Databáze obsahuje informace o obchodních bariérách a clech jak podle zemí, tak podle jednotlivých sektorů. U každé země je všeobecný popis její obchodní politiky i omezení. [2]

3 SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA EU VŮČI TŘETÍM ZEMÍM

Společná obchodní politika patří k „nejstarším“ politikám EU, její základy byly položeny již v tzv. Římských smlouvách. Kompetence k jednotnému utváření vnějších hospodářských vztahů jsou přeneseny výlučně na orgány EU. Právním základem obchodní politiky EU je čl. 133 Smlouvy o založení ES (dále jen Smlouvy). Společná obchodní politika vychází z principu celní unie, na základě které EU ve vztahu ke třetím zemím tvoří jednotné celní území EU a v oblasti obchodu s třetími zeměmi uplatňuje jednotný postoj. Na základě těchto principů se řídí výše celních tarifů, regulace obchodu prostřednictvím obchodně-politických nástrojů či sjednávání smluv. [2]

3.1 Nástroje společná obchodní politiky

Společná obchodní politika je realizována dvěma způsoby: jako tzv. autonomní obchodní politika a jako tzv. smluvní obchodní politika. [2]

3.1.1 Autonomní obchodní politika

Mezi hlavní nástroje autonomní obchodní politiky patří:

Společný celní sazebník

Netarifní překážky obchodu

Ochrana proti nekalým praktikám (jde např. o ochranu proti dumpingu a subvencím při dovozu ze zemí mimo EU, podrobnosti jsou z praktických důvodů uvedeny vždy v příslušných kapitolách

Opatření v oblasti vývozu (obecně je komunitární harmonizace systému podpor vývozu poskytována členskými státy zakotvena ve Smlouvě, nicméně v této oblasti doposud nebyla harmonizace uplatněna, harmonizovaná opatření na podporu vývozu se uplatňují pouze v rámci tzv. Společná zemědělské politiky (CAP) [2]

3.1.2 Smluvně obchodní politika

Smluvní obchodní politika zahrnuje závazky EU ve vztahu k nečlenským státům v oblasti obchodu a hospodářské spolupráce formou bilaterálních (EU versus třetí země), trilaterálních (EU versus seskupení třetích zemí) nebo multilaterálních dohod (globální dohody, nejznámější je Světová obchodní organizace – WTO). EU vystupuje v zahraničním obchodě jako celek a jednotlivé členské země jsou obchodními místy EU. Zahraničně obchodní politika ČR podléhá rozhodnutím, právním předpisům a mezinárodním smlouvám schváleným orgány EU. Zahraniční obchod podléhá celnímu dohledu, závazným celním předpisům a celním administrativním postupům, jednotným na celém území EU. Na dovoz ze třetích zemí se vztahuje clo a obchod je zatížen daní z přidané hodnoty.

Specifické jsou podmínky v zemědělském sektoru, Evropská unie má společnou zemědělskou politiku, jejíž součástí je regulace obchodu se zemědělskými a zpracovanými výrobky v oblasti obchodu se třetími zeměmi. Tato regulace je prováděna v rámci tzv. společných organizací trhu pro jednotlivé sektory komodit. [2]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 INTRASTAT

Ke sledování a registraci pohybu zboží v rámci vnitrounijního obchodu souží systém **Intrastat**, povinný statistický sběr dat pro všechny státy EU. Obecné platí, pokud podnikatelský subjekt překročí stanovený asimilační práh, limit je stanoven na dva milióny korun při dovozu a čtyři milióny korun při vývozu, se musí zaregistrovat a stává se zpravodajkou jednotkou, která musí podávat výkazy do systému Intrastatu, tato povinnost platí dvanáct měsíců od doby překročení tohoto prahu

Data jsou zasílány na celní úřady, které je zpracují a postupují na Český statistický úřad. Z dat se zpracovává bilance zahraničního obchodu, která následně ovlivňuje např. schodek státního rozpočtu, nebo kurz měny. Účelem Intrastatu není fiskální efekt, jedná se pouze o statistický sběr dat, jež však z makroekonomického pohledu mají zásadní význam.

Existují specifické výkazy pro přijetí a odeslání zboží. Mohou se využít i stávajících formulářů – Jednotný správní doklad (JSD).

Výkazy s údaji se předávají jednotlivým celním úřadům (podle sídla firmy) jednou měsíčně, nejpozději do 12. pracovního dne následujícího měsíce po sledovaném období. Výkaz lze vyhotovit na předepsaném tiskopise (a to i na čitelné fotokopii) či zaslat elektronicky.

Celní úřady poskytují softwarové vybavení. Je třeba upozornit na to, že i když fyzická či právnická osoba povinná vykazovat údaje pro Intrastat neprovedla žádnou transakci, musí zasílat negativní hlášení (zvlášť pro přijetí a zvlášť pro odeslání). To platí až do případného ukončení vykazovací povinnosti. [17]

V případě jednorázového překročení asimilačního prahu lze vykázat přijetí či odeslání zboží jednorázově a za další měsíce už negativní výkazy nevyhotovovat. V tomto případě je třeba na formulář, označit jako „PŘÍLEŽITOSTNÝ“. Pokud ovšem dotyčná osoba v průběhu dalších šesti měsíců přijme či odešle zásilku zboží, která překračuje asimilační práh, ztrácí tuto výhodu a je povinna odevzdat normální výkaz pro Intrastat. [17]

Pokud se vykážou nepřesné údaje, opravovat není třeba chyby, které nezmění vykázané hodnoty zboží o více než 100.000 Kč či vykázané zboží o víc jak 20%.

Při ukončení podnikání u osob vykazujících v systému Intrastat musí být tato skutečnost oznámena nejpozději s posledním výkazem pro Intrastat. V případě sloučení či splynutí podniků či podnikatelů předcházejí povinnosti na nástupnický subjekt. [17]

Pokud podnikatel celkově překročí asimilační práh, ale jde přitom jednorázově o zboží, jehož fakturovaná hodnota nepřesáhne šest tisíc korun, vykazuje se zjednodušeným souhrnným kódem.

Důležité je, že Intrastat zaznamenává pouze přijetí a odeslání zboží, nikoliv tranzit. Při vykazování v rámci třístranného vnitrouijního obchodu se v systému Intrastat pohyb zboží v „tranzitní“ zemi nevykazuje. [17]

Obr. 1 Příklad zbožíové transakce, v níž vystupují tři osoby registrované k DPH ve třech různých členských státech.

Český podnikatel nakupuje zboží v Belgii a posílá přímo zákazníkovi v Německu. Vzhledem k tomu, že Intrastat sleduje pouze pohyb zboží a nezaznamenává finanční toky, podnikatel z ČR nevykazuje zboží do systému Intrastat.. Údaje se objeví ve výkazu pro odeslání v Belgii a pro přijetí v Německu. [20]

Obr. 2 Příklad zbožíová transakce, v níž vystupují tři osoby registrované k DPH ve dvou různých členských státech

Český podnikatel A prodává zboží do Německa, zboží však zákazníkovi dodá český podnikatel B, od kterého jej (papírově) nakupuje podnikatel A. Deklarant pro odeslání bude podnikatel A a deklarant pro přijetí německý podnikatel. [20]

Problém sběru a vykazování těchto dat je jejich omezená kontrola, kde například u Celního úřadu Zlín je registrováno k vykazování dat pro systém Intrastatu 921 ekonomických subjektů. Celní úřad však uskutečňuje pouze 3 namátkové kontroly měsíčně a jelikož nejde o finanční plnění, nemusí být přesnosti vykazovaných dat u podnikatelských subjektů věnována patřičná pozornost. Z vykazovaných dat je nejdůležitější hodnota zboží, množství, hmotnost a sazební zařazení zboží. Myslím si, že dat ze systému Intrastatu byl šlo využít i k jiným účelům, než je výpočet makroekonomických ukazatelů. Například z vykazovaných hodnot jednotlivých druhů zboží by se mohla určit průměrná hodnota zboží, se kterou by se porovnávalo zboží dovezené z asijských zemí. Problematickým ukazatelem je sazební zařazení zboží, jedná se o číselný kód pod který se každé zboží zařazuje. Problémem je pokud se neurčí přesná položka dováženého zboží, pak vzniká problém dalšího použití těchto dat. Například pokud by byl dovážen potravinářský produkt, který se při různé kvalitě řadí do různého sazebního čísla, a zboží by bylo přesně zařazeno, dalo by se těchto dat využít například v případě, že by tento produkt byl v ČR prodáván jako potravinářský produkt vyšší jakosti, data by pak mohla sloužit například jako podklad pro Českou obchodní inspekci (ČOI). V případě, že se odesílatel při odeslání zboží vystaví již chybné sazební číslo zboží, je jen velmi problematické následně určit správné sazební zařazení zboží a statistická data skutečnost naopak zkreslují.

Chybně vykázaná data, mohou mít i vliv na kurz národní měny, například chybně vykázaná data do systému Intrastatu společností ČSA, společnost nepřesně deklarovala data, která se vztahovala k opravě letadla, způsobily odchylku 6 miliard korun. Tato chyba následně snížila kurz národní měny vůči měně EUR. [25]

Vykazování dat do systému Intrastatu je z hlediska výpočtu makroekonomických ukazatelů nutností, problémem dle mého názoru se může do budoucna stát přesnost vykazovaných dat. V současnosti převládá situace, kdy za podnikatelské subjekty vyplňují tyto výkazy spediční společnosti, které jsou s problematikou celního řízení dobře seznámeni. Pracovníci spedičních firem jsou zaškolení, například také při řazení zboží do požadovaného kódu zboží. Samotné vykazování dat, zejména u menších společností co do objemu není z pohledu firmy nijak náročné, proto stále více menších podnikatelských

subjektů začíná vykazovat údaje do systému Intrastatu sama. Jelikož běžní firemní pracovníci nejsou zaškoleni zejména pro zařazování zboží do kombinované nomenklatury, předpokládám, že přesnost vykazovaných dat se bude zhoršovat. Situaci by mohlo zlepšit větší počet kontrol prováděných celními orgány, jelikož se však nejedná o finanční plnění a garantem systému Intrastat je Český statistický úřad a celní správa patří pod působnost Ministerstva financí není kontrola dat vykazovaných do systému Intrastatu jednou z priorit celní správy. Chyby při vykazování dat, jak se stalo např. u společnosti ČSA můžou mít i zásadní význam. Z výše uvedeného důvodu bych stanovil nutnost pravidelných a opakovaných kontrol u společností s velkým obratem zboží se členskými státy, jako je např. ČSA, ve zlínském kraji by to mohla být společnost Barum Continental spol. s r.o., Otrokovice. Celkem bylo v roce 2005 v ČR zaregistrováno do systému Intrastat 18 063 firem. U Celního úřadu Zlín bylo v roce 2005 zaregistrováno do systému Intrastatu 921 ekonomických subjektů.

Nově zavedený systém evidence zboží Intrastat, je evidencí zboží mezi subjekty z různých členských zemí, kteří se v systému registrují pod DIČ, objem vykazovaných dat do systému Intrastat, by měl tedy korespondovat s údaji vykázanými v daňových přiznáních, v oddílech kde se eviduje dovoz, respektive vývoz do členských států EU. Samotný princip uplatňování DPH prošel vstupem ČR do EU rovněž zásadními změnami.

5 DPH

5.1 Princip DPH při obchodu se zbožím mezi členskými státy EU

Daňová politika nepatří mezi společné politiky, z pohledu EU se jedná o oblast se **sdílenými pravomocemi**, to znamená, že v této oblasti můžou členské státy vydávat legislativu, za předpokladu, že tak již neučinila EU. V oblasti DPH je Komisí navržena minimální základní sazba ve výši 15 procent. V oblasti DPH vydala již některé nařízení také Rada EU, důvodem těchto nařízení byla harmonizace právních norem v oblasti DPH.

Hlavní problém DPH je dle mého názoru vlastní odvod DPH při **dodání zboží do jiného členského státu**. DPH při obchodu mezi dvěma podnikatelskými subjekty, kteří jsou registrováni jako plátcí DPH z různých členských států se odvádí, tzn. je příjmem státního rozpočtu ve státě do kterého je zboží dovezeno, neodvádí se tedy ve státě ve kterém bylo například vyrobeno. Může se tedy zdát, že systém výběru DPH je méně příznivý pro členský stát, kde se zboží vyrábí. Stejná situace platí i u **pořízení nového dopravního prostředku**, zde platí, že DPH se odvádí v zemi určení a to bez ohledu na to zda je příjemce plátcem DPH či nikoliv.

U pořízení nového dopravního prostředku, platí, že se DPH odvádí vždy v zemi pořízení. Toto ustanovení je zcela pochopitelné, jelikož hodnota (odvod) DPH při pořízení nového dopravního prostředku je vysoká. Sazba DPH není ve všech členských státech jednotná, a tak by mohlo dojít k situaci, kdy k přihlédnutí k ceně zboží by se vyplatilo, koupit si nový dopravní prostředek v členském státě s nižší sazbou DPH, což by bylo pro členský stát s vyšší sazbou značně nepříznivé.

Jiná je situace u **zasílání zboží**, kde platí, že je stanovena hranice (hodnota zasílaného zboží), kdy se daň odvádí v odesílajícím členském státě, po překročení této hranice, se musí odesílatel zaregistrovat v zemi, do které zboží vyváží a daň odvést v tomto členském státě. V případě zasílání zboží, které podléhá spotřební dani, se vždy zdaní v členském státě, do kterého je zboží dodáváno, bez ohledu na výši dodaného zboží. Každý členský stát stanoví vlastní hranici pro zasílání zboží, tj. dodání zboží do jiného členského státu osobě neregistrované k DPH, při jejímž překročení se bude zdaňovat na jeho území. V ČR je tato hranice stanovena na 35.000 EUR. [2]

U přepravních služeb je místem plnění místo, kde se přeprava uskutečňuje. Z tohoto pravidla se vyčleňuje přeprava zboží mezi členskými státy. Tou se rozumí taková přeprava zboží, kdy se místo zahájení a ukončení přepravy nachází v různých členských státech. Pokud se tedy bude jednat o přepravu zboží mezi členskými státy, místem plnění je a daň se vybírá tam, kde je přeprava zboží zahájena. Pokud je ale tato přepravní služba poskytnuta pro osobu registrovanou k DPH v jiném členském státě než ve státě zahájení přepravy, je místo plnění na území toho členského státu, který vydal příjemci služby DIČ pro účely DPH, pod kterým mu byla služba poskytnuta.

Příklad: Pokud bude německý přepravce (registrovaný k DPH) přepravovat zboží z Německa do České republiky pro české plátce DPH, místem plnění bude ČR a v ČR se také daň vybere. Pokud ale stejná služba bude poskytnuta pro českou osobu, která není registrována k DPH, bude místo plnění tak, kde je zahájena přeprava a daň se vybere v Německu. [2]

Z výše uvedených příkladů lze říct, že systém DPH je poměrně složitý a je nutno sledovat, zda podnikatelský subjekt obchoduje s osobou v členském státě registrovanou k DPH či nikoli. Ověření zda je obchodní partner plátcem DPH lze ověřit například na internetových stránkách Ministerstva financí ČR

5.2 DPH při vývozu do třetích zemí a dovozu

K propuštění zboží do celního režimu (s výjimkou režimu tranzitu) je nutné, aby deklarant byl registrován jako plátce DPH u orgánů dané země. Pokud český dovozce takto registrován není, musí si pro celní řízení určit zástupce v dané zemi registrovaného.

5.2.1 Dovoz

Místem plnění u dovozu zboží je dle § 12 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDPH), území členského státu, na jehož území se zboží nachází v době, kdy vstupuje na území EU. Velkou změnou při uplatňování DPH při dovozu zboží je § 23 ods. 3 ZDPH, který říká, že na základě písemné žádosti plátce, (za kterou se považuje tiskopis – písemné celní prohlášení, jež se používá při celním řízení) je považováno uvedení kódu do písemného celního prohlášení podaného a přijatého celním úřadem před zahájením celního řízení celní orgán není povinen daň vybrat za podmínky, že plátce tuto daň přizná jakou svou povinnost ve svém daňovém přiznání za

období ve kterém dojde k propuštění zboží do režimu. Což v praxi znamená velkou výhodu pro podnikatelské subjekty, kteří dříve při dovozu zboží musely zaplatit DPH za zboží do 10 dnů po propuštění zboží do volného oběhu, nyní tuto daň odvádí současně s daňovým přiznáním. Do 31.12.2004 vybírali DPH při dovozu zboží celní orgány, od 1.1.2005 jsou správcem finanční úřady. [12]

S výše uvedeného tedy vyplývá výhoda pozdějšího odvodu DPH z pořízeného zboží. Systém odvodu DPH z dovezeného zboží viz § 38 ZDPH zjednodušené vypadá tak, že základem pro výpočet DPH je vlastní cena dovezeného zboží plus hodnota cla, spotřební daně, zvýšená o případné vedlejší náklady související s pořízením zboží, za tyto náklady se považují například doprava, spediční poplatky, balení, pojištění a další, současně platí, že pokud DPH z vedlejších nákladů není odvedena v ceně dovezeného zboží, odvádí se samostatně. Lze říct, že problematika odvodu DPH při dovozu zboží je značně složitá, zákon obsahuje spoustu rozličných ustanovení a výjimek, které činí oblast DPH značně nepřehlednou, jednotlivé paragrafy také nepodávají jednoznačný výklad řešené problematiky. [12]

Při dovozu zboží bych navrhol vyplnit do celního prohlášení všechny dokumenty s vedlejšími náklady souvisejícími s dovozem zboží, které jsou v okamžiku celního řízení podnikatelskému subjektu známy. Z hodnoty vedlejších nákladů uvedených v celním prohlášení by se odvedla daň z přidané hodnoty společně se zbožím, z dodatečně zjištěných nákladů souvisejících s dovozem zboží, jako je např. platba za umístění zboží v meziskladech by odvedl podnikatelský subjekt samostatně. Zprůhlednila by se tak evidence a kontrola, zda je daň odvedena ze všech plnění.

5.2.2 Vývoz

Problém DPH při vývozu zboží z EU do třetí země spočívá v tom, že dle § 30 ZDPH je daňovým dokladem rozhodnutí o propuštění zboží do režimu vývozu na formuláři používaném při celním řízení. V praxi však dochází k situacím, kdy tento doklad, který jde spolu se zbožím a při výstupu se Společenství je parafován celními orgány na výstupu se z různých důvodů (může se jednat o ztrátu dokumentů během přepravy, jazykovou bariéru při celním řízení na vnější hranici Společenství a jiné), se navrací odesílateli zboží, ten má pak problémy, jakým způsobem doloží nárok na odpočet DPH. Jak je výše uvedeno správa DPH při vývozu, respektive dovozu přísluší od 1.1.2005 v drtivé většině pod pravomoc

finančních úřadu, již nikoliv celních úřadů, celní úřad v tuzemsku již nemůže poskytnout pomoc českému vývozcovi a zprostředkovat potvrzení o výstupu zboží ze společenství, jak k tomu bylo do vstupu ČR do EU. Výše uvedené okolnosti s problémem doložení výstupu zboží z EU zřejmě inspirovaly Radu EU, která v Nařízení č. 1777/2005 kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 77/388/EHS o společném systému dani z přidané hodnoty, ve kterém předpokládá zavedení elektronických celních dokumentů, které by tento problém vyřešily. [13]

Z pohledu výše zmiňovaného problému bych navrhoval legitimovat potvrzování výstupu zboží prostřednictvím vnitrozemského celního orgánu, v místě působnosti, kde má podnikatelský subjekt (vývozce) sídlo. Problém centrální databáze, kde by celní orgán z jednotlivého členského státu mohl zjistit, zda zboží vystoupilo z území Společenství není z technického hlediska problémem, řada podobných aplikací již bez problémů funguje.

K vyřešení výše uvedeného technického problému by mohl posloužit program Customs 2007, který je mimo jiné zaměřen na sladění informačních technologií jednotlivých celních správ a vývoj společných informačních systémů, v současné době již fungují např. TARIC, NCTS a další. [10]

Odvod DPH prostřednictvím finančních úřadů bylo dle mého názoru užitečnou změnou, která jistě pomohla zejména menším dovozcům, kteří již nemusí DPH odvést do 10 dnů po propuštění zboží do volného oběhu, můžou ji odvést mnohem později v případě, že jsou registrováni jako např. čtvrtletní plátcí DPH.

Daňová politika je oblastí, která zůstává v rozhodovací pravomoci členských států, přesto i v rámci EU dochází ke koordinaci přístupů k daňové politice. U zdanění zboží různá výše zdanění narušuje rovný přístup na společný trh, proto je úroveň zdanění třeba sladit. Evropská unie patří k ekonomicky nejsilnějším a nejvyspělejším oblastem světa, vytváří téměř 21% celkové světové produkce. Pro zdravý vývoj ekonomiky členských států i celé EU je velmi důležitá obchodní výměna zboží – zahraniční obchod. V poslední době se zvyšuje obchodní výměna s Čínou, kde se jedná především o dovoz zboží, tento stále se zvyšující dovoz zboží činí odvětvím jednotlivých členským státům značné problémy, orgány EU se snaží monitorovat vývoj zahraničního obchodu, mají však i účinně nástroje k jeho regulaci. [11]

6 ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Rozlišují se dva druhy obchodu (kromě obchodu vnitrostátního):

Intrakomunitární obchod – obchod mezi členskými státy EU

Zahraniční obchod EU – obchod mezi členskými státy a třetími zeměmi

6.1 Nástroje společné obchodní politiky

6.1.1 Integrovaný tarif EU

Po vstupu České republiky do EU přestal platit Český integrovaný tarif (poskytující informace o podmínkách dovozu a vývozu určitých komodit. ČIT (český integrovaný tarif) byl nahrazen Tarifem – celounijním integrovaným sazebníkem EU, který v návaznosti na zbožívé kódy Kombinované nomenklatury (KN) shrnuje všechna opatření obchodní politiky EU vztahující se k danému zboží, a to tarifního i netarifního charakteru, např. celní sazby, kvóty, nebo antidumpingové celní sazby. Taric je vydáván Evropskou komisí a vyhlášený Sdělením Komise na základě článku 2 Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 z roku 1987 o celní statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů. Tištěná verze Taricu je vydávána každoročně na konci kalendářního roku s účinností pro následující rok, celní sazby pro zemědělské kapitoly mohou být po 1. červenci publikovány i podruhé. Na rozdíl od Českého integrovaného tarifu je unijní Taric velmi často měněn a aktualizován. Elektronická forma je právně závazná a jeho kódy musí být použity pro účely celní deklarace a statistické výstupy. Obsahuje zhruba 10.000 podpoložek – osmimístných kódů, které vytváří základ společného celního sazebníku a dalším 18.000 kódů – dvoumístné kódy, které jsou přidávány za osmimístnou podpoložku, které jsou přidávány za osmimístnou podpoložku a jsou používány pro:

Tarifní snížení, kvóty

Tarifní preference

Všeobecný systém tarifních preferencí aplikovaný pro rozvojové země (GSP)

Antidumpingová a vyrovnávací cla

Vyrovnávací poplatky

Zemědělské komponenty

Standardní dovozní ceny

Referenční a minimální ceny

Zákazy dovozu, omezení dovozu

Zákazy vývozu, omezení vývozu

Sledování vývozu, vývozní subvence

[2]

6.1.2 Celní kvóty

Celní kvóty jsou určeny množstvím zboží (vyjádřené hmotností, objemem nebo hodnotou), které je propuštěno do volného oběhu za sníženou celní sazbu. Celní kvóty stanovené v rámci EU jsou společné pro všechny členské státy EU. Jsou řízeny Generálním ředitelstvím pro daně a celní unii – DG TAXUD v Bruselu. [2]

Administrace celních kvót je zajišťována většinou stejnou metodou jaká se používala dosud v ČR, to znamená „First-come-first-served“ (přednostní nárok toho, kdo přijede dříve). Metoda „First-come-first-served“ zaručuje rovný přístup všem obchodním subjektům ke stanoveným celním kvótám.

Rozdíl oprati minulosti je následující

není uplatňován systém on-line

pokud množství všech zaslaných požadavků (ze všech členských států EU) v rámci jedné celní kvóty za den (stejně datum přijetí JSD) přesáhne zůstatkové množství této celní kvóty, pak je na každý požadavek přidělena poměrná část deklarovaného množství zboží. Stejný postup je ve všech členských státech EU. [2]

V praxi to znamená, že na rozdíl od minulosti, kdy byly celní úřady propojeny on-line a mohly ihned potvrdit, zda komodita spadá do množstevní kvóty, tak po vstupu do EU je možno potvrdit přiznání celní výhody nejdříve za dva až pět dnů od propuštění zboží do volného oběhu a dovozce musí po tuto dobu zajistit rozdíl mezi celním dluhem běžným a dluhem sníženým touto kvótou. Žádost o celní kvótu, je-li na deklarované zboží vyhlášena celní kvóta, která je otevřená, může deklarant o její přidělení požádat tím, že do příslušných odstavců JSD, kterou zboží propouští do volného oběhu uvede příslušné údaje

(objednací číslo celní kvóty nebo celního stropu, kód požadované celní sazby dovezeného zboží v měrné jednotce stanovené pro danou celní kvótu. [2]

Celní deklarace s požadavky na přidělení příslušné celní kvóty předložené deklarantem celnímu úřadu, jsou po důkladné kontrole postoupeny do centra kvót členského státu. Centrum kvót členského státu překontroluje obdržené požadavky na přidělení celních kvót a následně je stanoveným postupem zasílá ke zpracování do Evropské komise (dále jen EK).

Podniky, které potřebují pro svoji výrobu určité suroviny či polotovary, na něž je uvaleno clo, mohou v určitých případech požádat o snížení cla (v podobě tzv. suspense) nebo stanovení dovozní kvóty, pokud nejsou tyto produkty v rámci EU. O snížení celní sazby či stanovení celní kvóty mohou žádat pouze firmy, které dovážený výrobek používají jako surovinu, polotovar nebo komponent pro vlastní výrobu. Roční hodnota nevybraného cla musí činit u každé žádosti minimálně 20.000 EUR. Pro dosažení této výše mohou podniky žádosti předkládat společně. Toto nelze použít na výrobky, jejichž dovozy jsou zatíženy antidumpingovými cly. [2]

6.1.3 Antidumpingová a antisubvenční řízení

Antidumpingové řízení

Za dumping je v EU označováno takové jednání, kdy je na komunitárním trhu dovážené zboží prodáváno za ceny nižší než je očištěná tzv. normální hodnota exportující zemi. Za normální hodnotu je považována cena, za kterou je dané zboží obchodováno v exportující zemi. [2]

Ochrana před dumpingem je ve výlučné působnosti EU a její orgány mohou proti takovýmto dovozům přijmout opatření (cla, cenové závazky, popřípadě jejich doplnění kvantitativním omezením). Tato opatření lze použít, pokud takovéto dovozy do EU ze třetích zemí poškozují komunitární průmysl (tím se rozumí materiální újma komunitárnímu průmyslu, hrozba materiální újmy tomuto odvětví, zpomalení vzniku takového odvětví), pokud lze újmu způsobenou průmyslu v EU dokázat a pokud jsou antidumpingová opatření v komunitárním zájmu (tj. zda náklady na jejich zavedení odpovídají přínosům, zda jsou v zájmu zákazníků, dodavatelů atd.). Pokud by se čeští výrobci cítili výrazně poškozeni dumpingovými dovozy (nebo dovozci naopak výrazně poškozeni antidumpingovými

opatřeními a změnila se situace od jejich zavedení), mohou se obrátit na Evropskou komisi nebo na členský stát, který postoupí tuto stížnost Evropské komisi. [2]

Aktuální seznam antidumpingových opatření EU a probíhajících řízení proti dovozům ze třetích zemí je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu

Aby Evropská komise zahájila na základě stížností šetření, musí stížnost podpořit výrobci, jejichž podíl produkce daného výrobku představuje alespoň 50 % z celkového podílu těchto výrobců, kteří se vysloví buď pro nebo proti zahájení šetření. Přitom výrobci, kteří stížnost výslovně podpoří, musí představovat nejméně 25% celkové produkce daného zboží v EU. Je určena také minimální hranice pro objem dovozu, aby mohlo být zahájeno antidumpingové řízení. Pouze takováto nebo větší část výrobců může být považována za „komunitární průmysl“. Řízení se nezahajuje, pokud se zjistí, že dovoz z dotyčné země představuje méně než 1% podílu na trhu. To neplatí, pokud je stížnost podána vůči několika zemím společně a společný vývoz daného výrobku z těchto zemí představuje nejméně 3% spotřeby výrobku ve Společenství. Evropská komise rozhodne o zahájení šetření do 45 dní od podání podnětu. Samotně řízení o zavedení antidumpingových opatření probíhá v několika stádiích. Řízení končí buď prohlášením stížnosti za neoprávněnou, nebo zavedením cla či přijetím cenového závazku. Řízení může také skončit, pokud je stažen návrh na zahájení řízení. I v tomto případě se však posuzuje, zda je zastavení řízení v zájmu Společenství. Pokud není, řízení může pokračovat i přes stažení stížnosti. Šetření musí být ukončeno do 15ti měsíců od zahájení řízení. Již před koncem normálního průběhu řízení, nejdříve po 60 dnech, avšak ne později než 9 měsíců od zahájení řízení, mohou být zavedena prozatímní antidumpingová opatření. Jsou zaváděna na šest měsíců a mohou být prodloužena o další tři měsíce. Někdy mohou být zavedena rovnou na devět měsíců. Vlastní šetření trvá obvykle nejméně šest měsíců. Je zkoumáno jak obvinění z dumpingu, tak újma komunitárnímu průmyslu. Zúčastněné strany obdrží od Evropské komise dotazník a mají obvykle 40 dní na zodpovězení daných otázek. Lhůta se počítá ode dne obdržení dotazníku. Evropská komise může poté vyzvat členské státy k zaslání doplňujících informací. Následující společné schůzky (slyšení) jednotlivých stran s úředníky Evropské komise. Účast na těchto schůzkách není povinná, ale Evropská komise musí dát k takovým schůzkám příležitost. [2]

Konečné clo a jeho výši navrhuje Evropská komise Radě EU. Opatření je schváleno, pokud Rada EU nezamítne návrh Evropské komise prostou většinou v průběhu jednoho měsíce od

jeho obdržení. Pokud k tomu nedojde, zavedené konečné antidumpingové clo přestává automaticky platit po pěti letech od vyhlášení. Místo zavedení prozatímních nebo konečných cel může Evropská komise přijmout nabídnutý cenový závazek. Jde o to, že vývozce se dobrovolně zaváže k určité minimální výši cen, tj. zvedne cenu svého výrobku. Závazek může navrhnout vývozce nebo ho vývozci může doporučit Evropská komise. V průběhu platnosti konečného antidumpingového opatření může být prováděna jeho revize, která pak může vést k jeho zrušení, či změně či prodloužení. [2]

Existuje několik druhů revize

Expiry review, neboli přezkoumání před ukončením platnosti opatření po pěti letech

Interim review, pokud podnik požádá o revizi antidumpingového opatření s tím, že se změnila okolnosti, které vedly k jeho uvalení

Necomer review, pokud se objevil nový dovozce postiženého zboží

Revize mající zabránit snížení účinnosti antidumpingového opatření

Antidumpingové řízení je upraveno legislativou ES, zejména Nařízením Rady (ES) č. 384/96 ze dne 22. prosince 1995 o ochraně před dumpingovými dovozy ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství a dalšími úpravami. [2]

Antisubvenční řízení

Obdobně jako u stížností na dumping se postupuje i u stížností na nedovolené subvence při exportu ze třetích zemí do EU.

Napadnutelná subvence je definovaná jako příspěvek vlády nebo veřejného sektoru výrobcí nebo exportéru. Může mít různé formy od přímého poskytnutí prostředků ve formě darů, až po půjčky dlouhodobé záruky nebo prominutí povinností atd. Zakázáno je také poskytování výše uvedených podpor prostřednictvím soukromých institucí a jakékoliv jiné formy příjmové či cenové podpory ve smyslu čl. XVI dohody GATT z roku 1994. Aby subvence byla napadnutelná jako nedovolená, musí být dostatečně konkrétní a specifická (tj. musí být určena pouze některým společnostem, sdružením či odvětvím) a zároveň musí být výhodná pro příjemce nad rámec běžných tržních podmínek. Podobně jako u dumpingu musí nedovolená podpora způsobovat újmu komunitárnímu průmyslu tím, že je dováženo subvencované zboží. Zavedení antisubvenčních opatření musí být podobně jako u antidumpingových opatření v zájmu Společenství. [2]

I v případě antisubvenčního řízení je potřeba zajistit podporu dostatečného množství výrobců a rámci EU (komunitárního odvětví).

Antisubvenční řízení může skončit obdobně jako u antidumpingu buď zavedením vyrovnávacích cel, dobrovolnou nápravou ze strany obviněného (souhlas vlády státu se zrušením nebo omezením subvencí nebo dobrovolná úprava cen) nebo zastavením řízení (pokud se Evropská komise rozhodne, že nezavede žádná opatření, pokud stěžovatel stáhne své podání nebo pokud se pro pokračování v řízení nevysloví Poradní výbor). [2]

6.1.4 Licence a některá obchodní ochranná opatření

Na vývoz a dovoz některých komodit a výrobků jsou v rámci EU nebo v rámci členských zemí uplatňovány licenční nebo povolovací režimy.

Příklad:

Příkladem použití nástrojů společné obchodní politiky EU, může být uplatnění těchto nástrojů vůči ČR v době kdy ještě nebyla členským státem EU. V roce 1998 zavedla vláda ČR na ochranu svého zemědělského trhu množstevní kvóty na dovoz jablek ze států Evropské unie. Evropská unie na tento krok zareagovala zvýšením celních sazeb na dovoz vepřového masa, drůbeže a ovocných šťáv dovážených do zemí unie z České republiky. [21]

6.2 Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR

Tab. 1. Zbožová struktura zahraničního obchodu za leden až prosinec 2005

	VÝVOZ				DOVOZ				BILANCE	
	1-12/2004		1-12/2005		1-12/2004		1-12/2005		1-12/04	1-12/05
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod ČR	1 722 657	100	1 875 220	100	1 749 095	100	1 834 864	100	-26 438	40 356
v tom:										
0 Potraviny a živá zvířata	47 430	2,8	60 408	3,2	72 150	4,1	81 733	4,5	-24 720	-21 325
1 Nápoje a tabák	8 924	0,5	10 594	0,6	10 668	0,6	11 741	0,6	-1 744	-1 147
2 Suroviny nepoživatelné, bez paliv	47 315	2,7	47 192	2,5	52 916	3,0	51 548	2,8	-5 601	-4 356
3 Minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály	49 938	2,9	57 481	3,1	122 146	7,0	169 909	9,3	-72 208	-112 428
4 Živočišné a rostlinné oleje a tuky	1 043	0,1	1 761	0,1	4 162	0,2	3 645	0,2	-3 119	-1 884
5 Chemikálie	103 951	6,0	118 411	6,3	194 833	11,1	203 436	11,1	-90 882	-85 025
6 Tržní výrobky tříděné hlavně dle druhu materiálu	388 540	22,6	408 546	21,8	360 757	20,6	374 422	20,4	27 783	34 124
7 Stroje a přepravní zařízení	876 137	50,9	955 849	51,0	739 946	42,3	738 893	40,3	136 191	216 956
8 Různé průmyslové výrobky	198 492	11,5	214 484	11,4	190 676	10,9	198 535	10,8	7 816	15 949
9 Nespecifikováno	887	0,1	494	0,0	841	0,0	1 002	0,1	46	-508

[31]

Zbožová struktura ukazuje zásadní vliv automobilového průmyslu na bilanci zahraničního obchodu ČR. Překvapivě vysoké číslo tvoří dovoz potravin a chemických látek.

6.3 Srovnání zahraničního obchodu ČR s 10 nejvýznamnějšími obchodními partnery

Tab. 2. Zahraniční obchod s Německem

Německo	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD
	33 847 559	1 305 529	44 919 263	2 625 687	50 136 690	3 287 810	8 066 932	663 042
	Obchodní partner č. 1		Obchodní partner č. 1		Obchodní partner č. 1		Obchodní partner č. 1	

$$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu, \text{ Bilance} = \sum vývozu - \sum dovozu \quad [38], \quad [39]$$

Německo je naším největším obchodním partnerem, obrat obchodu zaznamenává rostoucí tendenci. Česká republika zde dosahuje nejvyšší aktivní obchodní bilance.

Tab. 3. Zahraniční obchod se Slovenskem

Slovensko	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD
	6 375 258	1 194 036	9 136 986	1 971 532	11 170 794	2 691 118	1 666 662	324 984
	Obchodní partner č. 2		Obchodní partner č. 2		Obchodní partner č. 2		Obchodní partner č. 2	

$$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu, \text{ Bilance} = \sum vývozu - \sum dovozu \quad [38], \quad [39]$$

Slovensko je naším typickým obchodním partnerem, jak obrat, tak aktivní bilance obchodu má rostoucí tendenci.

Tab. 4. Zahraniční obchod s Rakouskem

Rakousko	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance
	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD
	5 109 709	826 327	6 628 446	1 282 574	7 484 659	1 290 823	1 081 464	174 104
	Obchodní partner č. 3		Obchodní partner č. 3		Obchodní partner č. 5		Obchodní partner č. 7	

$$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu, \quad Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu \quad [38], \quad [39]$$

Rakousko je naším dalším typickým obchodním partnerem, jak obrat, tak aktivní bilance obchodu má rostoucí tendenci

Tab. 5. Zahraniční obchod s Itálií

Itálie	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance
	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD
	4 757 405	- 551 207	6 395 833	- 696 921	7 120 319	- 314 449	1 214 702	105 248
	Obchodní partner č. 4		Obchodní partner č. 5		Obchodní partner č. 6		Obchodní partner č. 5	

$$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu, \quad Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu \quad [38], \quad [39]$$

Z Itálie jsou do ČR dováženy zejména výrobky oděvního průmyslu. Lze říci, i zde lze sledovat pozitivní tendenci, která je dána zvyšujícím se obratem obchodu a zároveň snižující se pasivní bilancí obchodu. V roce 2006 je obchodní bilance dokonce aktivní.

Tab. 6. Zahraniční obchod s Francií

Francie	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance
	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD
	4 707 408	- 212 698	6 201 441	- 134 091	7 788 191	690 929	1 368 006	234 164
	Obchodní partner č. 5		Obchodní partner č. 6		Obchodní partner č. 4		Obchodní partner č. 4	

$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu$, $Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu$ [38], [39]

Zde lze sledovat stejnou vývojovou tendenci jako u obchodu z Itálií, nárůst obratu je tu vyšší a aktivní bilance obchodu výraznější.

Tab. 7. Zahraniční obchod s Polskem

Polsko	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance
	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD
	4 353 103	201 939	6 621 993	279 663	8 251 747	505 299	1 389 706	3 414
	Obchodní partner č. 6		Obchodní partner č. 4		Obchodní partner č. 3		Obchodní partner č. 3	

$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu$, $Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu$ [38], [39]

Polsko je naším typickým obchodním partnerem, jak obrat, tak aktivní bilance obchodu má rostoucí tendenci.

Tab. 8. Zahraniční obchod s Velkou Británií a Irskem

V. Británie	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
a S. Irsko	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance	Obrat	Bilance
	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD	tis USD
	3 913 767	1 204 609	5 034 021	1 163 611	5 673 028	1 745 716	998 717	364 913
	Obchodní partner č. 7		Obchodní partner č. 7		Obchodní partner č. 9		Obchodní partner č. 8	

$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu$, $Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu$ [38], [39]

Z Velkou Británií si ČR udržuje poměrně vyrovnanou hodnotu obratu, aktivní obchodní bilance mírně roste.

Tab. 9. Zahraniční obchod s Nizozemím

Nizozemí	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD
	3 057 488	870 338	4 677 866	969 676	6 137 572	- 152 264	983 918	11 124
	Obchodní partner č. 8		Obchodní partner č. 8		Obchodní partner č. 7		Obchodní partner č. 9	

$$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu, \quad Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu \quad [38], \quad [39]$$

Poměrně nečekaně velkým obchodním partnerem je pro ČR Nizozemí. Zatímco obrat obchodu mezi státy roste, zajímavě se jeví ukazatel obchodní bilance, který byl v roce 2003 a 2004 výrazně aktivní, ale v roce 2005 byl již pasivní, v roce 2006 vykazuje znova aktivní tendenci. Z Nizozemí se do ČR dováží hlavně chemikálie, potraviny, textilní výrobky a papír.

Tab. 10. Zahraniční obchod s Ruskem

Rusko	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat / tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD
	2 852 272	- 1711 932	3 629 629	- 1 784 551	5 880 816	-3 017 798	1 084 864	- 623 964
	Obchodní partner č. 9		Obchodní partner č. 10		Obchodní partner č. 8		Obchodní partner č. 6	

$$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu, \quad Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu \quad [38], \quad [39]$$

Rusko je první zemí, která není členem EU. Obrat mezi ČR a Ruskem výrazně narůstá, stejně výrazně roste pasivní obchodní bilance ČR z tohoto obchodu. Z Ruska se do ČR dováží především paliva, maziva a další suroviny.

Tab. 11. Zahraniční obchod s Čínou

Čína	2003		2004		2005		2006 (leden-únor)	
	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD	Obrat tis USD	Bilance tis USD
	2 847 271	- 2 374 507	3 739 766	- 3 206 128	4 314 593	- 3 704 623	719 573	- 633 855
	Obchodní partner č. 10		Obchodní partner č. 9		Obchodní partner č. 10		Obchodní partner č. 10	

$Obrat = \sum dovozu + \sum vývozu$, $Bilance = \sum vývozu - \sum dovozu$ [38], [39]

Čína je velmi problematickým obchodním partnerem a to jak ČR tak všech států EU. V obchodu z Čínou roste jak výše obratu z obchodu, tak výše pasivní obchodní bilance pro ČR. Z Číny se k nám dováží především průmyslové zboží, stroje a dopravní prostředky a tržní výrobky.

Jak je vidět z výše uvedených tabulek česká ekonomika dosahuje výborných výsledků v bilanci zahraničního obchodu, téměř ze všemi nejvýznamnějšími obchodními partnery má Česká republika aktivní obchodní bilanci, přičemž výše obratu se neustále zvyšuje. Tato příznivá obchodní bilance je dosažena především velkým rozvojem automobilového průmyslu v ČR. Trvale pasivní obchodní bilanci má ČR pouze s Ruskem a Čínou. Jelikož z Ruska se do ČR dováží především minerály a suroviny, na kterých je průmysl závislý, zůstává největším problémem dovoz zboží z Číny.

6.4 Zahraniční obchod s Čínou

Z Číny se do ČR, respektive do členských států EU dováží především již hotové výrobky, průmyslové zboží, stroje a dopravní prostředky a tržní výrobky. Problémem těchto výrobků je jejich kvalita, časté zneužívání ochranných práv (značek) a především jejich nízká hodnota. Hodnota asijského zboží včetně hodnoty dopravy do EU je tak nízká, že se mnohdy pohybuje pod výrobními náklady na výrobu, producenti zboží z členských státech proto nemůžou takovému zboží žádným způsobem konkurovat. Důsledky těchto dovozů jde zřetelně sledovat například v textilním, obuvnickém průmyslu, kde se tento průmysl pod vlivem dovozu levného asijského zboží takřka vytratil.

Jelikož obchodní politika vůči třetím zemím je společnou politikou, snaží se ji orgány EU regulovat prostřednictvím různých nástrojů. Například základním právním předpisem pro

uplatňování opatření při dovozu textilních a oděvních výrobků je nařízení Rady (EHS) č. 3030/93 ze dne 12. října 1993 o společných pravidlech dovozu některých textilních výrobků pocházejících ze třetích zemí, zavedením opatření v podobě systému jednoduché kontroly, dvojí kontroly, které monitoruje vývoj dovozu. Je pro propuštění těchto výrobků do volného oběhu v EU, kde je nutné požádat na základě smlouvy, nákladního listu, potvrzení o akreditivu či jiného dokumentu na Licenční správě o **dovozní licenci**. Tento systém je v současné době aplikován vůči Číně.

Nejedná se pouze o výrobky textilního průmyslu vůči Číně je v současné době zavedenou také například antidumpingové clo ve výši 48,5 % na dovozy jízdních kol a součástek pro jízdní kola, viz nařízení Rady č. 2474/93. Vzhledem k tomu, že toto antidumpingové opatření bylo obcházeno (tak, že se do EU dovážela kola rozložená na součástky a v EU byla smontována), bylo antidumpingové opatření rozšířeno i na dovozy součástek pro jízdní kola, a to nařízením Rady č. 71/97. [37]

Vůči Číně a Vietnamu v současné době platí rovněž prozatímní antidumpingové clo bylo uloženo na dovozy některé obuvi se svrškem z usně nebo z kompozitní usně, kromě obuvi, která se vyrábí speciální technologií, dětské obuvi a obuvi s ochrannou špičkou viz Nařízení Komise (ES) č. 553/2006. Nařízení Komise vstupuje v platnost dnem 7. dubna 2006 a zůstane v platnosti po dobu šesti měsíců. [34]

Tab. 12. Antidumpingová cla na dovozy obuvi vůči Číně a Vietnamu

	od 7. 4. 2006 do 1. 6. 2006	od 2. 6. 2006 do 13. 7. 2006	od 14. 7. 2006 do 14. 9. 2006	od 15. 9. 2006
Čínská lidová republika	4,8 %	9,7 %	14,5 %	19,4 %
Vietnam	4,2 %	8,4 %	12,6 %	16,8 %

[34]

V oblasti **textilních a oděvních výrobků** jsou uplatňovány tři dovozní systémy :

system množstevních limitů

system dvojí kontroly

omezení dovozu v režimu PZS

Dovoz textilních a oděvních výrobků původem z Číny, který do 31. 12. 2004 podléhal množstevním kvótám.

Veškeré textilní a oděvní výrobky, jejichž dovoz do EU podléhá množstevním omezením, byly v zemích EU propouštěny do volného oběhu pouze po předložení dovozní licence (vystavené na základě platné vývozní licence) bez ohledu na datum jejich doručení příjemci. [22]

Množstevní limity : je potřeba předložení dovozního povolení vydaného Licenční správou MPO. Žádost musí být doložena originálem vývozní licence a certifikátem o původu zboží, které jsou vydány příslušnými orgány dodavatelských zemí. Dovozní licence (autorizace) budou vydávány bezplatně do 5 pracovních dnů od obdržení žádosti o dovozní povolení spolu s originály ostatních požadovaných dokumentů. Dovozní licence je platná 6 měsíců nebo v případě, že příslušná vývozní licence má kratší platnost, je i platnost dovozní licence kratší.

Množstevní limity se vztahují k 18ti státům :

Argentina, Bělorusko, Brazílie, Čína, Hong Kong, Indie, Indonésie, Macao, Maljsie, Peru, Filipíny, Pákistán, Singapur, Jižní Korea, Tchaj-wan, Thajsko, Uzbekistán, Vietnam [22]

System dvojí kontroly (double-checking) : jsou vydávány automatické licence bez množstevního omezení, monitorující vývoj dovozu

System dvojí kontroly se vztahuje k 22ti státům :

Bangladéš, Bosna a Hercegovina, Brazílie, Egypt, Chorvatsko, Kambodža, Kazachstán, Kyrgyzstán, Laos, Makedonie, Moldávie, Mongolsko, Nepál, Ruská federace, Spojené arabské emiráty, Srí Lanka, Sýrie, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán, Vietnam [22]

Systém množstevních limitů při zpětném dovozu z PZS se vztahuje k 12ti státům :

Bělorusko, Čína, Indie, Indonésie, Macao, Malajsie, Pákistán, Filipíny, Singapur, Srí Lanka, Thajsko, Vietnam

Textilní a oděvní výrobky kapitol 50 – 63 jsou rozdělené do 8 skupin (group) a 151 kategorií (category) a do podpoložky 3005 9031, ve které je dovoz omezen pouze vůči Číně. [22]

Jak je vidět orgány EU, respektive jednotlivé členské státy si uvědomují dopad dovozů zboží z Asie na komunitární průmysl Společenství a snaží se jej nástroji společné obchodní politiky do určité míry korigovat, zavedením například antidumpingových cel, nebo licencí. Jelikož se Čína stala členem WTO, musela přijmout také určité závazky související se vstupem do této organizace.

Dovozy zboží z Asie budou dle mého názoru stále větším problémem, Čína se svými 1,3 mld. obyvatel, Indie s 1 mld. obyvatel a Vietnam se svými 82 miliony obyvatel tvoří obrovskou základnu levné pracovní síly, které podniky v EU mohou konkurovat jen stěží. Asijské zboží se také postupem času kvalitou vyrovnává výrobkům výrobků v EU. V nejhůře postižených hospodářských odvětvím jako je obuvnický, textilní průmysl, zde konkurují již jen menší podniky, které se zaměřují především na menší zakázky, módní trendy, nebo speciální výrobky, kde pro konečného zákazníka není rozhodujícím kritériem cena zboží.

Jelikož zavedení minimální celní hodnoty zboží při dovozu není příliš reálné, zbývá dle mého názoru jen pokusit se o probuzení národní hrdosti u občanů EU, kteří by při nákupu dávali přednost výrobkům vyrobeným na trhu EU, nehledě na jejich vyšší cenu.

7 STATISTIKA CELNÍCH ŘÍZENÍ NA CELNÍM ÚŘADĚ ZLÍN

Do 1.5.2004 – Celní úřad Zlín vykonával působnost v území v obvodech obcí s rozšířenou působností Otrokovice, Vizovice a Zlín

Od 1.5.2004 – Celní úřad Zlín vykonává působnost v územních obvodech obcí s rozšířenou působností Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Valašské Klobouky, Vizovice a Zlín, (tzn. došlo k sloučení CÚ Zlín, Kroměříž) [19]

Tab. 13. Počet celních řízení v roce 2003 u CÚ Zlín

Rok 2003 / CÚ Zlín, Kroměříž za 12 měsíců	Vývoz	Dovoz
CÚ Zlín	58588	81417
CÚ Kroměříž	11913	14341
CÚ Horní Lideč	12707	11117
PRŮMĚR / měsíc	6934	8906

[23]

Tab. 14. Počet celních řízení v roce 2004 u CÚ Zlín

Rok 2004 / CÚ Zlín	Vývoz	Dovoz
Květen	1511	1023
Červen	1255	914
Červenec	1105	918
Srpen	1074	867
Září	1257	1111
Říjen	1073	1075
Listopad	990	1156
Prosinec	819	973
PRŮMĚR / měsíc	1082	1005

[23]

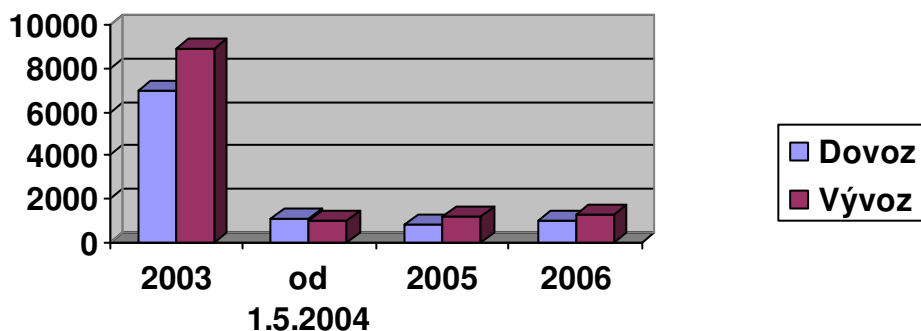
Tab. 15. Počet celních řízení v roce 2005 u CÚ Zlín

Rok 2005 / CÚ Zlín	Vývoz	Dovoz
Leden	808	950
Únor	839	1136
Březen	953	1294
Duben	1015	1225
Květen	931	1278
Červen	907	1390
Červenec	767	1135
Srpen	854	1064
Září	957	1311
Říjen	985	1323
Listopad	998	1468
Prosinec	738	1267
PRŮMĚR / měsíc	828	1237

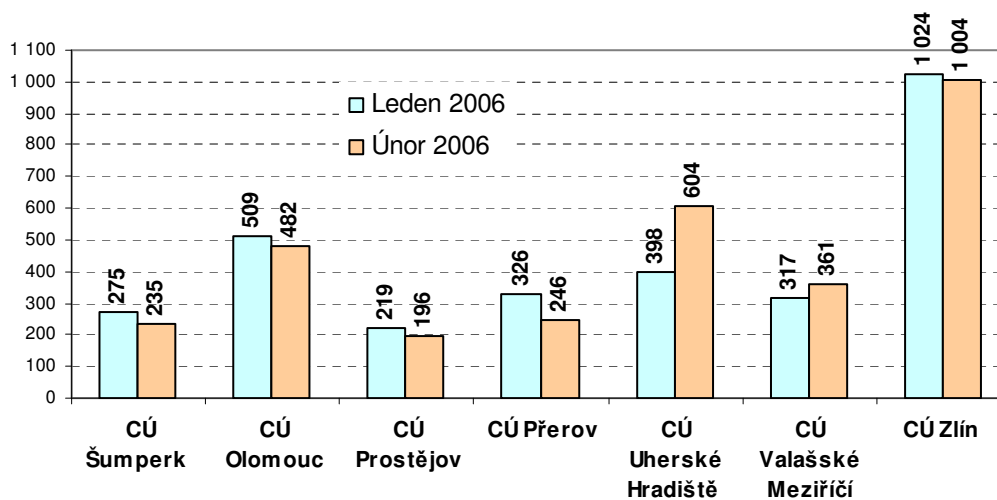
[23]

Tab. 16. Počet celních řízení v roce 2006 u CÚ Zlín

Rok 2006 / CÚ Zlín	Vývoz	Dovoz
Leden	1024	1240
Únor	1004	1270
PRŮMĚR / měsíc	1014	1255

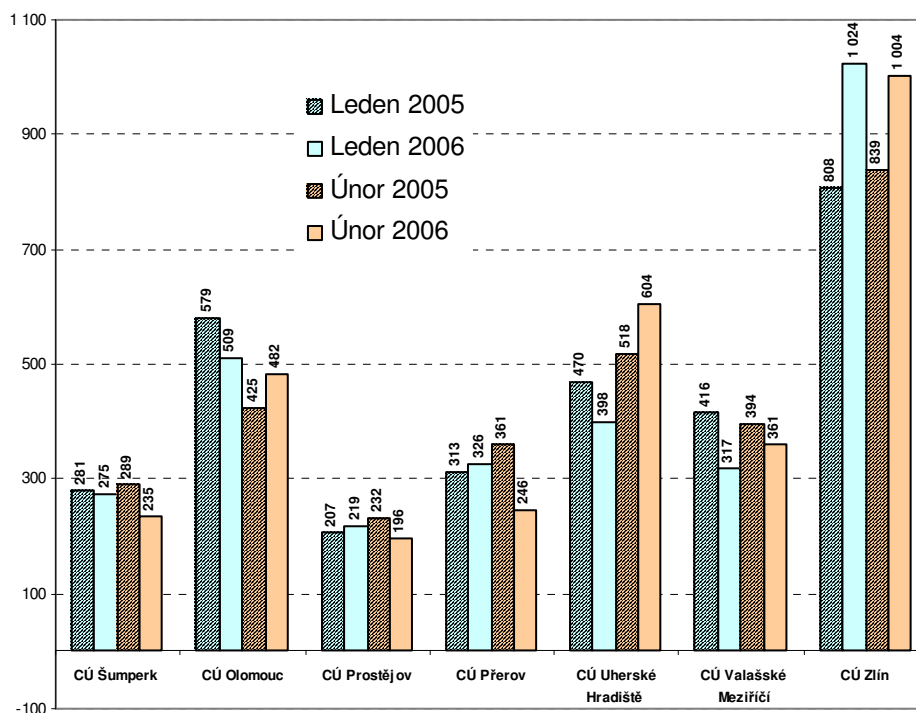

Obr. 3 Graf porovnání počtu celních řízení u CÚ Zlín v letech 2003-2006

Obr. 4 Graf porovnání počtu celních řízení mezi celními úřady v působnosti Celního ředitelství Olomouc ze leden 2006 a únor 2006

[23]

Obr. 5 Graf porovnání počtu celních řízení mezi CÚ v působnosti ČR Olomouc za leden a únor 2005 a 2006
[23], [24]

Jak je vidět z údajů v tabulkách počet celních řízení, tzn. evidovaných obchodních případů se zbožím mezi Českou republikou evidovaných v územní působnosti Celního úřadu Zlín a státy, které nejsou členy EU, se u dovozu pohybuje na hranici 15%, vývozu 13% k počtu celních řízení roku 2003.

Dalo by se říct, že poměrně vysoké procento, je u dovozu způsobeno především dovozem textilu, obuvi, spotřebního zboží z Číny, dovozu pneu, dále firmou Barum Continental spol. s.r.o, Otrokovice, jež dováží pneumatiky a suroviny k jejich výrobě zde se jedná o dovoz převážně z Ruska. Nejčastějším exportním artiklem jsou pneumatiky, výrobky plastu a strojírenské zařízení.

Při srovnání celních řízení mezi celními úřady spadající pod Celní ředitelství Olomouc, se na Celním úřadě Zlín provádí v průměru dvakrát vyšší počet celních řízení než na druhém celním úřadu v pořadí.

8 ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽ PODNIKATELE PŘI CELNÍM ŘÍZENÍ V POROVNÁNÍ SITUACE PŘED VSTUPEM A PO VSTUPU ČR DO EU

8.1 Princip celního řízení před vstupem ČR do EU

Před vstupem České republiky do Evropské unie se na území republiky se nacházely různé druhy celních úřadů, které plnily specifické funkce. Podnikatelské veřejnosti byly známy především pohraniční celní úřady, jež prováděly prvotní úkony při dovozu zboží a pak vnitrozemské celní úřady, kde se zboží odbavovalo „propouštělo“ zboží do volného oběhu. Tento v současnosti již historický systém plnil dobře funkci kontroly a evidence zboží, avšak z hlediska podnikatelské veřejnosti nebyl zrovna ideální. Existovaly tu problémy čekacích dob na hraničních celních úřadech, následně pak problémy s odbavením zboží na vnitrozemských úřadech. Nezanedbatelným problémem při dovozu zboží byla také finanční náročnost spojená s odbavením zboží, kde dovozci vznikly nejenom náklady na dopravu a vlastní hodnotu zboží ale byly tu náklady na odbavení zboží na hraničním celním úřadě, z kterého se zboží zpravidla zasílalo zboží na odbavení na vnitrozemský celní úřad, přičemž musel být zajištěn celní dluh, toto zpravidla zajišťovali specializované společnosti, které si za tyto služby účtovali nemalé poplatky. Dalším a pro drobné podnikatele také nemalým finančním nákladem bylo vlastní odbavení na vnitrozemském celním úřadě, kde muselo být zboží zase náležitým způsobem odbaveno, odbavení stejně jako na hranicích prováděli specializované společnosti, dalším nákladem byla úhrada celního dluhu do státního rozpočtu do 10 dnů po vlastním odbavení zboží. V té době byly ještě celní orgány správci DPH při dovozu zboží. Podnikateli tak takřka hned při přijetí zboží vznikla okamžitá platební povinnost. Administrativní náročnost a propracovaný systém dokladů, jež na sebe v posloupnosti navazovali, na druhé straně zamezoval daňovým únikům.

8.2 Princip celního řízení po vstupu ČR do EU

Vstup České republiky, republiky s malým domácím trhem, omezenými zdroji a proexportně orientovanou ekonomikou do Evropské unie znamenal z pohledu podnikatelských subjektů jednoznačný přínos. Po vstupu České republiky a dalších

přítupivších zemí směřuje cca 85 % českého exportu do zemí EU a více než 70 % českého dovozu je z EU.

Princip celního odbavení zboží se příliš nezměnil při dovozu zboží ze zemí, které nejsou členy EU s tím rozdílem, že pohraniční celní úřady se již nenachází na hranicích dvou členských států, ale nachází se na vnější hranici Evropské unie, tzn. na hranici členského a nečlenského státu. Platí, že zboží může být propuštěno do volného oběhu v kterémkoli členském státě, ale jen v případě, že společnost, které je zboží do volného oběhu propouštěno musí být v tomto členském státě právně registrována, toto pravidlo má svoji logiku například při následné kontrole, kde nelze provést následnou kontrolu u společnosti, která není v daném členském státě právně registrována. Počet celních úřadů se po vstupu do EU mírně klesl, ve Zlínském kraji byl například zrušen Celní úřad Kroměříž, Horní Lideč a Starý Hrozenkov.

Co se týká vlastního celního řízení, celní úřady přestali být od 1.1.2005 správci DPH při dovozu zboží, DPH s dovozu zboží se zahrnuje do daňového přiznání, správcem daně se staly finanční úřady, což je jednoznačné pozitivum z pohledu podnikatelských subjektů. V současnosti se uvažuje o takzvaném „elektronickém celním řízení“, které by mělo fungovat zvláště u firem, které provádí velký počet celních řízení. Celní řízení by spočívalo v zaslání elektronického formuláře na celní úřad, který by celní prohlášení přijal a zaevidoval, za určité období by pak podnikatelský subjekt vyhotovil souhrnné celní prohlášení, které by celní orgán následně porovnal s elektronickými daty a následně parafoval. Systém kontroly zboží by probíhal prostřednictvím namátkových kontrol přímo v prostorách podnikatelského subjektu (např. při vykládce zboží). Hlavní myšlenkou zavedením „elektronického celního řízení“ je urychlení celého procesu a snížení administrativních úkonů při celním řízení.

Systém „elektronického řízení“ z mého pohledu nemá opodstatnění, jelikož počet pracovníků v celním řízení je poměrně vysoký a odbavení zboží, při kterém neprobíhá kontrola zboží je prováděno na rozdíl od celního řízení před vstupem ČR do EU bez čekání. Systém celního řízení, při kterém je zboží celnímu orgánu k dispozici a lze provést kontrolu zboží, je výhodný, lze zdokumentovat např. kvalita zboží, původ zboží popřípadě jeho množství, které by při elektronickém řízení ve většině případů neprovedlo. V případě obchodních podvodů by pak bylo jen velmi složité prokázat uskutečněný obchodní podvod, například množství, kvalitu či původ zboží, vycházelo by se jen z dat vedených

podnikatelským subjektem v účetnictví, tyto důkazy se podaří následnou kontrolou získat jen obtížně. Zjednodušeného řízení nelze použít pro dovoz zboží v rámci celních kvót.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se snažil postihnout změny při celním řízení, kterými musela projít podnikatelská veřejnost, respektive subjekty, které se zabývají vývozem či dovozem zboží v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie (dále jen EU).

V úvodu práce jsem se krátce zmínil, jak fungoval a jakými nástroji byl regulován dovoz a vývoz zboží před vstupem, následně jsem se zaměřil řízení s celními orgány spojené s dovozem, respektive vývozem zboží, po vstupu ČR do EU.

Společná obchodní politika vůči třetím zemím spolu se společným celním sazebníkem patří mezi tzv. výlučné pravomoci, kde platí, že zde má EU právo přijímat a určovat pravidla a členské státy mohou v těchto oblastech zasahovat jen s povolením Unie. Uplatňování společné obchodní politiky se děje prostřednictvím nástrojů, k těmto nástrojům patří například licence, uvalení antidumpingových cel, preferenční sazby, množstevní omezení.

S dovozem a vývozem zboží je pevně spojeno uplatňování daně z přidané hodnoty (dále jen DPH). DPH je na rozdíl od společné obchodní politiky pravomocí sdílenou, zde platí, že v této oblasti mohou členské státy vydávat vlastní legislativu, v případě, že tak již neučinila EU. Při uplatňování DPH při dovozu, vývozu zboží došlo vstupem ČR do EU k zásadním změnám. Nejzásadnější změnou je vlastní odvod daně, tato daň se v drtivé většině případů již neodvádí prostřednictvím celních orgánů společně s odvodem cla, ale zahrnuje se do daňových přiznání, které jsou podávány ve stanovené periodě. Výše uvedená změna přinesla podnikatelským subjektům značné ulehčení, na druhé straně zaznamenala problematika DPH podmíněna vstupem ČR do EU i dalších změn, kterým jsem se snažil ve své práci věnovat.

S problematikou DPH je spojena také nová povinnost, která platí pro podnikatelské subjekty, které se zaměřují na dovoz, respektive vývoz zboží se členskými zeměmi EU. Jedná se o vykazování statistických dat do systému Intrastat. Systém Intrastatu je pro podnikatelskou veřejnost nová záležitost a administrativní povinnost. Z hlediska administrativní náročnosti se nejedná o evidenci nijak náročnou, vykazovaná data jsou však nezbytná pro výpočet základních makroekonomických ukazatelů ekonomiky, chyby ve vykazovaných datech jak jsem ve své práci na příkladu uvedl však můžou mít i zásadní důsledky.

V druhé části své práce jsem se pokusil u deseti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR analyzovat vývoj zahraničního obchodu. Jelikož ČR je proexportně orientovanou ekonomikou, závislou na dovozu surovin, má pro ni údaj o velikosti zahraničního obchodu strategický význam. Z výsledku analýzy zahraničního obchodu, vyplývá pro českou ekonomiku velmi příznivý vývoj a to zvláště s obchodními partnery z členských zemí, výše zahraničního obchodu se neustále zvyšuje a ČR dosahuje se všemi členskými státy aktivní obchodní bilanci. Na aktivní obchodní bilanci a rostoucí tendenci zahraničního obchodu má jak je vidět z údaje o komoditním složení exportu zcela zásadní vliv automobilový průmysl. V porovnání vývojových tendencí s největšími obchodními partnery ČR z třetích zemí je však situace zásadně jiná. Zde je v časové periodě zvyšuje pasivní obchodní bilance ČR s těmito zeměmi. V prvním případě se jedná o dovoz surovin, zejména minerálních paliv a maziv z Ruska, což je v důsledku růstu české ekonomiky logické, v druhém případě se jedná o dovoz zboží z Číny, na problému dovozu zboží z Číny jsem se zaměřil ve druhé části své práce. Co se týká dovozu paliv a maziv, není to jen problémem ekonomiky české ale v podstatě všech vyspělých ekonomik, to znamená také celé EU. V poslední době je patrné, že EU o problému nesoběstačnosti co se týká paliv a energie ví a snaží se tento problém již řešit, v této oblasti již lze sledovat podporu projektů jak v oblasti čisté energie (větrné, vodní, sluneční), ale také je výrazně podporován výzkum například v oblasti vodíkové energie, který již přináší své první výsledky.

Vstup ČR do EU zásadně ovlivnil počet celních řízení, které jsou odbavovány na celních úřadech. Počet celních řízení (řízení spojené s dovozem, vývozem zboží se třetími zeměmi) jsem se pokusil analyzovat u Celního úřadu Zlín. Výsledek analýzy ukázal, že v počet celních řízení se u Celního úřadu Zlín se nijak neliší od předpokládaných statistik. Počet celních řízení u CÚ Zlín se pohybuje v průměru 15 % k počtu celních řízení před vstupem ČR do EU. Očekávaný vývoj počtu celních řízení se dle mého názoru v blízké budoucnosti podstatně nezmění, předpokládaný vstup dalších států do EU, zejména Bulharska a Rumunska, počet celních řízení mírně sníží, na druhé straně hospodářský vzestup států východní Asie, kde se nejedná už jen o Čínu, ale stále více i Vietnam a Indii co do objemu zahraničního obchodu, vstup nových států do EU minimálně vyrovná.

V závěru své práce jsem se pokusil promítnout vstup ČR do EU z pohledu administrativní zátěže pro podnikatelské subjekty. Zde lze jednoznačně konstatovat velké pozitivum, v ČR byly zrušeny hraniční celní přechody, klasické celní řízení se provádí jen při obchodu se

třetími zeměmi, počet těchto celních řízení razantně klesl, tím se celní řízení výrazně zrychlilo. Výše uvedené změny se promítly nejen co do rychlosti při provádění celního řízení, k porovnání, kdy ČR ještě nebyla členským státem došlo v vstupem do EU k odbourání značných finančních nákladů s celním řízením spojených.

Z pohledu veřejnosti by se mohlo zdát, že řízení s celními orgány vstupem ČR do EU ztratilo v naprosté většině význam. Tento názor je pochopitelný již jen z pohledu, že 85 % zahraničního obchodu uskutečňuje ČR se členskými státy EU, názor by mohl být také podpořen objemem finančních prostředků plynoucí od celních orgánů do státního rozpočtu. Trendem světového obchodu je zjednodušení pohybu zboží, dochází k snižování cel, k ukončení podpory ve společné zemědělské politice EU, ukončení textilních dohod. Na druhé straně však uplatňování nástrojů společné obchodní politiky jako je uvalení dumpingových cel, kvót či licencí v současné době pomáhá přežít podnikům a celým hospodářským odvětvím EU, které by bez této regulace nemohli konkurovat dovozům zboží z Asie. Jak je již dnes zřejmé význam celních orgánů v budoucnosti dostane v oblasti dovozu, vývozu zboží další prioritu a tou je bezpečnost. Například v rámci boje proti terorizmu, kde již dnes v některých námořních přístavech EU spolupracují celní správy při USA a EU a vzájemně si pomáhají vytipovávat kontejnery, jež by mohly představovat určité riziko.

Z výše uvedeného vyplývá, že řízení s celními orgány při dovozu, respektive vývozu neztratilo na důležitosti, uplatňování společné obchodní politiky vůči třetím zemím z pohledu jednotlivých členských států EU přináší mnohá pozitiva. Pozitiva plynoucí z této oblasti, oblasti kde se členské státy vzdaly části své suverenity ve prospěch EU by mohl sloužit jako příklad i pro další politiky, které jsou stále ještě v pravomoci jednotlivých členských států, čímž by došlo k prohloubení integrace mezi členskými státy EU a EU by tak získala znova reálnější podobu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ŠMEJKAL, V., JIRÁSEK, J. A., NAGYOVÁ, J. *Změní se strategie Vaší firmy po vstupu do EU?* 1 vyd. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Hospodářská komora České republiky. 2003. 68 s.
ISBN 80-86345-36-X.
- [2] EUROOFFICE PRAHA-BRUSEL, a.s. *Průvodce vybranými oblastmi podnikání po vstupu ČR do EU.* 1 vyd. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 2004. 124 s.
ISBN 80-86345-47-5.
- [3] ŘÍHA, L., JURKOVÁ, D. *Průvodce daňovou správou před vstupem České republiky do Evropské Unie.* Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. 2001. 130 s.
ISBN 80-86345-17-7/MZV ČR. ISBN 80-86506-12-6/ÚMV.
- [4] ŽEMLIČKA, J. *Celní zákon a předpisy související s praxí.* 1. vyd. Český Těšín: ANAG, 1998. 400 s.
ISBN 80-85646-40-4.
- [5] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie.* 1 vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. Nakladatelství Oeconomie. 2003. 328 s.
ISBN 80-245-0517-7.
- [6] BABIŠ, J. *Správa DPH.* měsíčník Celní správy České republiky. 2004. roč. XXXIX, s. 6.
ISSN 0323-0023.
- [7] TÝČ, V. *Evropská unie a její právo pro začátečníky.* 1. vyd. Brno. Masarykova univerzita v Brně. 1999. 62 s.
ISBN 80-210-1980-8

- [8] KUNEŠOVÁ, H., MRKVAN, R., *Evropská unie-vybrané kapitoly z pohledu ekonomů*. 1 vyd. Plzeň. Západočeská univerzita v Plzni. Vydavatelství Ekonomie a financí. 2005. 260 s.
ISBN 80-7043-390-6
- [9] BATEMAN, G., EGANOVÁ, V., *Encyklopedie zeměpis světa*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství Columbus. 2000. 512. s.
ISBN 80-901727-6-8
- [10] HOLÁ, Vendula. Komunitární program Customs 2007 – víme co nabízí ? *CLO DOUANE*. červen 2005, ročník XXXIX. s. 7. ISSN 0323-0023
- [11] KLOUDOVÁ, J., *Evropská unie – Historie a současnost ekonomického prostředí*. 1 vyd. Zlín. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. 2004. 169 s.
ISBN 80-7318-222-X

LEGISLATIVA

- [12] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- [13] Nařízení Rady (ES) č. 1777/2005, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 77/388/EHS o společném systému dani z přidané hodnoty
- [14] Zákon č. 13/1993 Sb., Celní zákon
- [15] Celní kodex – Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství
- [16] Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků
- [17] Vyhláška č. 200/2004 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropského společenství
- [18] Nařízení Rady (ES) č. 384/96 ze dne 22. prosince 1995 o ochraně před dumpingovými dovozy ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství
- [19] Zákon č. 185/2004 o Celní správě České republiky

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [20] *Příručka pro Intrastat CZ* [online]. 2005. [cit. 6. února 2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.cs.mfcr.cz/info/intrastat/prirucka.pdf>>.
- [21] *Tisková prohlášení* [online]. 1998. [cit. 10.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.ods.cz/zpravy/zprava.php?ID=1708./>>
- [22] *Dovoz textilních a oděvních výrobků – informace* [online] 2005. [cit. 8.4.2006].
Dostupné na WWW: <<http://info.cs.mfcr.cz>>
- [23] *Statistika dovozu a vývozu Celní ředitelství Olomouc* [online] 2005. [cit. 8.4.2006].
Dostupné na WWW: <<http://info.cs.mfcr.cz/>>
- [24] *Statistika dovozu a vývozu Celní ředitelství Olomouc* [online] 2006. [cit. 8.4.2006].
Dostupné na WWW: <<http://info.cs.mfcr.cz/>>
- [25] *Statistika zahraničního obchodu líta "v luftu"* [online] 2006. [cit. 26.4.2006].
Dostupné na WWW:
<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/29_8_2005_statistika_zahranicniho_obchodu_lita_v_luftu>
- [26] *Seznam zboží podléhajícího snížené sazbě* [online] 2006. [cit. 27.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-53EDF4E6-86CD1D98/cds/xsl/>>
- [27] *Předpisy a dokumenty k celnímu hodnocení* [online] 2006. [cit. 26.4.2006]. Dostupné na WWW: <http://10.4.64.64/odbory_cr/21/>
- [28] *Kam směřují dovozy v české ekonomice* [online] 2006. [cit. 23.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/ckta10130404.doc>>
- [29] *Mezinárodní růst dovozu a vývozu se zpomalil* [online] 2006. [cit. 23.4.2006].
Dostupné na WWW: <<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cvzo040505.doc>>
- [30] *Postup plátců DPH při uplatnění daně u dovozu zboží od 1. 1. 2005* [online] 2006. [cit. 23.4.2006]. Dostupné na WWW:
<http://cds2005.mfcr.cz/DPH/DPH_dovoz_zbozi.html>

- [31] *Zahraniční obchod České republiky v prvním roce členství v Evropské unii* [online] 2006. [cit. 23.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cvzo060305analyza05.doc>>
- [32] *Statistika zahraničního obchodu* [online] 2006. [cit. 26.4.2006]. Dostupné na WWW: <http://www2.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje>
- [33] *Vyrovňovací (protisubvenční) opatření v EU unii* [online] 2006. [cit. 26.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument13594.html>>
- [34] *Prozatímní antidumpingové clo z dovozu některé obuvi se svrškem z usně pocházející z České lidové republiky a Vietnamu* [online] 2006. [cit. 24.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument14882.html>>
- [35] *Opatření při dovozu textilních a oděvních výrobků* [online] 2006. [cit. 24.4.2006]. Dostupné na WWW: <http://www-old.mpo.cz/xqw/webdav/-UTF8-dms_mpo/getFileinternet/16532/17071/051_textil_leg.htm>
- [36] *Antidumping v Evropské unii* [online] 2006. [cit. 27.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument7567.html>>
- [37] *Informace pro dovozce jízdních kol a součástek pro jízdní kola z České lidové republiky* [online] 2006. [cit. 27.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument7560.html>>
- [38] *Zahraniční obchod ČR* [online] 2006. [cit. 27.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument10690.html>>
- [39] *Zahraniční obchod ČR* [online] 2006. [cit. 27.4.2006]. Dostupné na WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument15004.html>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAP	Společná zemědělská politika
CEN	Evropská komise pro standardizaci
CENELEC	Evropský výbor pro elektrotechnickou standardizaci a normy v oblasti telekomunikací
CŘ	Celní ředitelství
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČSN	České technické normy
CÚ	Celní úřad
ČR	Česká republika
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
EHS	Evropské hospodářské společenství
EN	Evropské normy
ES	Evropské společenství
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
ETSI	Evropský telekomunikační standardizační institut
EU	Evropská unie
JSD	Jednotný správní doklad
NCTS	Systém elektronické evidence tranzitních celních prohlášení
TARIC	Integrovaný tarif EU
VIIES	VAT information Exchange Systém
WTO	Světová obchodní organizace
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Příklad zbožové transakce, v níž vystupují tři osoby registrované k DPH ve třech různých členských státech.....	23
Obr. 2. Příklad zbožová transakce, v níž vystupují tři osoby registrované k DPH ve dvou různých členských státech.....	23
Obr. 3. Graf porovnání počtu celních řízení u CÚ Zlín v letech 2003-2006.....	47
Obr. 4. Graf porovnání počtu celních řízení mezi celními úřady v působnosti Celního ředitelství Olomouc za leden 2006 a únor 2006.....	47
Obr. 5. Graf porovnání počtu celních řízení mezi CÚ v působnosti ČR Olomouc za leden, únor roku 2005 a 2006.....	48

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 – Zbožová struktura zahraničního obchodu za leden – prosinec 2005.....	36
Tab. 2 – Zahraniční obchod s Německem rok 2003 – 2006.....	37
Tab. 3 – Zahraniční obchod se Slovenskem rok 2003 - 2006.....	37
Tab. 4 – Zahraniční obchod s Rakouskem rok 2003 – 2006.....	38
Tab. 5 – Zahraniční obchod s Itálií rok 2003 – 2006.....	38
Tab. 6 – Zahraniční obchod s Francií rok 2003 – 2006.....	39
Tab. 7 – Zahraniční obchod s Polskem rok 2003 – 2006.....	39
Tab. 8 – Zahraniční obchod s Velkou Británií a S. Irskem rok 2003 – 2006.....	39
Tab. 9 – Zahraniční obchod s Nizozemím rok 2003 – 2006.....	40
Tab. 10 – Zahraniční obchod s Ruskem rok 2003 – 2006.....	40
Tab. 11 – Zahraniční obchod s Čínou rok 2003 – 2006.....	41
Tab. 12 – Antidumpingová cla na dovozy vůči Číně a Vietnamu.....	42
Tab. 13 – Počet celních řízení v roce 2003 u CÚ Zlín.....	45
Tab. 14 – Počet celních řízení v roce 2004 u CÚ Zlín.....	45
Tab. 15 – Počet celních řízení v roce 2005 u CÚ Zlín.....	46
Tab. 16 – Počet celních řízení v roce 2006 u CÚ Zlín.....	46

SEZNAM PŘÍLOH:

- PŘÍLOHA P I : Schéma antidumpingového řízení
- PŘÍLOHA P II: Zahraniční obchod ČR rok 2006
- PŘÍLOHA P III: Zahraniční obchod ČR rok 2005
- PŘÍLOHA P IV: Zahraniční obchod ČR rok 2004
- PŘÍLOHA P V: Zahraniční obchod ČR rok 2003
- PŘÍLOHA P VI: Sazby DPH v zemích EU
- PŘÍLOHA P VII: Seznam zboží se sníženou sazbou DPH v ČR
- PŘÍLOHA P VIII: Podíl jednotlivých příjmů rozpočtu na celkových příjmech EU
- PŘÍLOHA P VIII: Příležitosti a hrozby pro české podniky po vstupu do EU
- PŘÍLOHA P X: Česká daňová správa před vstupem do EU

PŘÍLOHA P I: SCHÉMA ANTIDUMPINGOVÉHO ŘÍZENÍ

podání stížnosti (complaint) — Evropská komise zkoumá stížnost
— do 45 dní rozhodne o zahájení šetření (investigation)
zahájení šetření — oznámení o zahájení šetření publikováno v Úředním věstníku (Official Journal of the European Union)
— šetření trvá maximálně 15 měsíců
— po 60 dnech, ne však později než 9 měsíců po zahájení šetření, může být přijato prozatímní opatření (provisional anti—dumping measure) publikováno v Úředním věstníku
ukončení šetření — publikováno v Úředním věstníku:
— buď přijetím konečného antidumpingového cla (definitive anti—dumping duty) nebo přijetím závazku (undertaking)
— obojí obvykle s platností na 5 let,
— nebo bez přijetí opatření
v průběhu platnosti konečného opatření může být proveden přezkum (review):
— prozatímní přezkum (interim review) — z podnětu některé zúčastněné strany (interested party)
— přezkum pro nového vývozce (newcomer review) — z podnětu nově dotčené zúčastněné strany
— přezkum před pozbytím platnosti (expiry review — sunset review) — před vypršením 5 leté doby platnosti opatření za účelem jejího dalšího prodloužení
— antiabsorpční šetření (anti—absorption investigation) — za účelem přezkoumání, zda se uložené antidumpingové clo promítlo do cen výrobku, tj. zda není "absorbováno" výrobcem či vývozcem
— šetření proti obcházení (anti—circumvention investigation) — za účelem přijetí opatření k zamezení obcházení přijatého antidumpingového opatření
platnost cla může být pozastavena (suspension)
nedošlo—li po 5 (a více) letech k prodloužení platnosti konečného antidumpingového opatření, přestává být antidumpingové clo vybíráno.

**PŘÍLOHA P II: ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR V ROCE 2006,
NEJVÝZNAMĚJŠÍM 30 ZAHRANIČNÍCH PARTNERŮ**

Země původu/určení		Vývoz		Dovoz		Obrat		Bilance
Kód	Název	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD
AT	Rakousko	627 784	7.	453 680	9.	1 081 464	7.	174 104
BE	Belgie	418 884	9.	235 345	15.	654 229	12.	183 539
CN	Čína	42 859	26.	676 714	4.	719 573	10.	-633 855
DE	Německo	4 364 987	1.	3 701 945	1.	8 066 932	1.	663 042
DK	Dánsko	130 018	17.	82 669	21.	212 687	19.	47 349
ES	Španělsko	401 448	10.	256 874	14.	658 322	11.	144 574
FI	Finsko	78 733	19.	61 197	26.	139 930	24.	17 536
FR	Francie	801 085	3.	566 921	6.	1 368 006	4.	234 164
GB	V. Británie a S.Irsko	681 815	5.	316 902	11.	998 717	8.	364 913
HU	Maďarsko	341 480	11.	287 170	12.	628 650	13.	54 310
CH	Švýcarsko	165 265	15.	195 583	16.	360 848	16.	-30 318
IN	Indie	52 637	24.	38 197	28.	90 834	26.	14 440
IT	Itálie	659 975	6.	554 727	7.	1 214 702	5.	105 248
JP	Japonsko	70 593	21.	378 291	10.	448 884	15.	-307 698
MY	Malajsie	13 681	27.	74 405	23.	88 086	27.	-60 724
NG	Nigérie	8 530	31.	143	31.	8 673	31.	8 387
NL	Nizozemsko	497 521	8.	486 397	8.	983 918	9.	11 124
NO	Norsko	43 284	25.	98 296	19.	141 580	23.	-55 012
PH	Filipíny	9 182	30.	13 447	30.	22 629	30.	-4 265
PL	Polsko	696 560	4.	693 146	3.	1 389 706	3.	3 414
PT	Portugalsko	53 798	23.	30 437	29.	84 235	29.	23 361
RO	Rumunsko	153 524	16.	66 075	25.	219 599	18.	87 449
RU	Ruská federace	230 450	13.	854 414	2.	1 084 864	6.	-623 964
SE	Švédsko	219 905	14.	139 345	18.	359 250	17.	80 560
SI	Slovinsko	64 226	22.	61 144	27.	125 370	25.	3 082
SK	Slovensko	995 823	2.	670 839	5.	1 666 662	2.	324 984
TH	Thajsko	12 396	28.	73 678	24.	86 074	28.	-61 282
TR	Turecko	77 479	20.	76 300	22.	153 779	22.	1 179
TW	Tchaj-wan	11 100	29.	145 397	17.	156 497	21.	-134 297
UA	Ukrajina	102 781	18.	84 529	20.	187 310	20.	18 252
US	Spojené státy americké	308 342	12.	272 656	13.	580 998	14.	35 686

[38]

**PŘÍLOHA P III: ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR V ROCE 2005,
NEJVÝZNAMĚJŠÍM 30 ZAHRANIČNÍCH PARTNERŮ**

Země původu/určení		Vývoz		Dovoz		Obrat		Bilance
Kód	Název	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD
AT	Rakousko	4 387 741	3.	3 096 918	9.	7 484 659	5.	1 290 823
AZ	Ázerbájdžán	38 034	31.	595 866	21.	633 900	27.	-557 832
BE	Belgie	2 148 333	9.	1 558 364	14.	3 706 697	13.	589 969
CN	Čína	304 985	25.	4 009 608	4.	4 314 593	10.	-3 704 623
DE	Německo	26 712 250	1.	23 424 440	1.	50 136 690	1.	3 287 810
DK	Dánsko	601 973	18.	502 402	23.	1 104 375	20.	99 571
ES	Španělsko	2 032 036	12.	1 532 280	15.	3 564 316	14.	499 756
FI	Finsko	442 852	21.	366 945	27.	809 797	25.	75 907
FR	Francie	4 239 560	5.	3 548 631	7.	7 788 191	4.	690 929
GB	V. Británie a S.Irsko	3 709 372	6.	1 963 656	12.	5 673 028	9.	1 745 716
HR	Chorvatsko	423 522	22.	74 671	31.	498 193	29.	348 851
HU	Maďarsko	2 140 688	10.	1 712 219	13.	3 852 907	12.	428 469
CH	Švýcarsko	1 001 053	15.	1 195 139	17.	2 196 192	17.	-194 086
IE	Irsko	360 818	23.	454 820	24.	815 638	24.	-94 002
IN	Indie	267 901	28.	244 851	29.	512 752	28.	23 050
IT	Itálie	3 402 935	7.	3 717 384	6.	7 120 319	6.	-314 449
JP	Japonsko	335 355	24.	2 444 834	10.	2 780 189	15.	-2 109 479
MY	Malajsie	59 366	29.	434 914	25.	494 280	30.	-375 548
NL	Nizozemsko	2 992 654	8.	3 144 918	8.	6 137 572	7.	-152 264
NO	Norsko	288 968	27.	600 189	20.	889 157	22.	-311 221
PL	Polsko	4 378 523	4.	3 873 224	5.	8 251 747	3.	505 299
PT	Portugalsko	298 495	26.	176 939	30.	475 434	31.	121 556
RO	Rumunsko	849 280	16.	358 199	28.	1 207 479	19.	491 081
RU	Ruská federace	1 431 509	13.	4 449 307	2.	5 880 816	8.	-3 017 798
SE	Švédsko	1 228 324	14.	1 285 568	16.	2 513 892	16.	-57 244
SI	Slovinsko	456 361	20.	387 534	26.	843 895	23.	68 827
SK	Slovensko	6 930 956	2.	4 239 838	3.	11 170 794	2.	2 691 118
TR	Turecko	533 054	19.	545 155	22.	1 078 209	21.	-12 101
TW	Tchaj-wan	52 326	30.	731 389	18.	783 715	26.	-679 063
UA	Ukrajina	719 700	17.	702 976	19.	1 422 676	18.	16 724
US	Spojené státy americké	2 082 220	11.	2 049 168	11.	4 131 388	11.	33 052

**PŘÍLOHA P IV: ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR V ROCE 2004,
NEJVÝZNAMĚJŠÍM 30 ZAHRANIČNÍCH PARTNERŮ**

Země původu/určení		Vývoz		Dovoz		Obrat		Bilance
Kód	Název	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD
AT	Rakousko	3 955 510	3.	2 672 936	8.	6 628 446	3.	1 282 574
CN	Čína	266 819	21.	3 472 947	4.	3 739 766	9.	-3 206 128
DE	Německo	23 772 475	1.	21 146 788	1.	44 919 263	1.	2 625 687
DK	Dánsko	376 830	18.	427 755	20.	804 585	19.	-50 925
ES	Španělsko	1 450 422	11.	1 346 298	14.	2 796 720	13.	104 124
FI	Finsko	266 163	22.	332 752	25.	598 915	26.	-66 589
FR	Francie	3 033 675	6.	3 167 766	6.	6 201 441	6.	-134 091
GB	V. Británie a S.Irsko	3 098 816	5.	1 935 205	11.	5 034 021	7.	1 163 611
HR	Chorvatsko	368 309	20.	58 512	30.	426 821	27.	309 797
HU	Maďarsko	1 784 243	9.	1 399 243	13.	3 183 486	12.	385 000
CH	Švýcarsko	812 082	13.	1 024 255	15.	1 836 337	15.	-212 173
IE	Irsko	246 426	23.	359 437	24.	605 863	24.	-113 011
IN	Indie	195 863	27.	177 481	29.	373 344	29.	18 382
IT	Itálie	2 849 456	7.	3 546 377	3.	6 395 833	5.	-696 921
JP	Japonsko	223 092	26.	2 255 706	9.	2 478 798	14.	-2 032 614
LT	Litva	227 213	24.	46 364	31.	273 577	31.	180 849
MY	Malajsie	40 636	29.	565 179	18.	605 815	25.	-524 543
NL	Nizozemsko	2 823 771	8.	1 854 095	12.	4 677 866	8.	969 676
NO	Norsko	226 673	25.	419 779	21.	646 452	23.	-193 106
PH	Filipíny	25 637	31.	298 894	26.	324 531	30.	-273 257
PL	Polsko	3 450 828	4.	3 171 165	5.	6 621 993	4.	279 663
RO	Rumunsko	539 817	15.	217 725	28.	757 542	20.	322 092
RU	Ruská federace	922 539	12.	2 707 090	7.	3 629 629	10.	-1 784 551
SE	Švédsko	766 490	14.	741 738	16.	1 508 228	16.	24 752
SI	Slovinsko	375 304	19.	362 894	23.	738 198	21.	12 410
SK	Slovensko	5 554 259	2.	3 582 727	2.	9 136 986	2.	1 971 532
TH	Thajsko	102 827	28.	289 487	27.	392 314	28.	-186 660
TR	Turecko	524 838	16.	406 275	22.	931 113	18.	118 563
TW	Tchaj-wan	36 698	30.	650 745	17.	687 443	22.	-614 047
UA	Ukrajina	453 657	17.	553 244	19.	1 006 901	17.	-99 587
US	Spojené státy americké	1 486 605	10.	2 077 234	10.	3 563 839	11.	-590 629

[38]

**PŘÍLOHA P V: ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR V ROCE 2003,
NEJVÝZNAMĚJŠÍM 30 ZAHRANIČNÍCH PARTNERŮ**

Země původu/určení		Vývoz		Dovoz		Obrat		Bilance
Kód	Název	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD
AT	Rakousko	2 968 018	3.	2 141 691	7.	5 109 709	3.	826 327
BE	Belgie	1 063 771	11.	1 020 111	13.	2 083 882	13.	43 660
CN	Čína	236 382	21.	2 610 889	3.	2 847 271	10.	-2 374 507
DE	Německo	17 576 544	1.	16 271 015	1.	33 847 559	1.	1 305 529
DK	Dánsko	281 993	19.	326 359	23.	608 352	20.	-44 366
ES	Španělsko	999 110	12.	906 181	15.	1 905 291	14.	92 929
FI	Finsko	199 626	23.	274 508	27.	474 134	26.	-74 882
FR	Francie	2 247 355	6.	2 460 053	5.	4 707 408	5.	-212 698
GB	V. Británie a S.Irsko	2 559 188	4.	1 354 579	10.	3 913 767	7.	1 204 609
HU	Maďarsko	1 083 186	10.	1 016 414	14.	2 099 600	12.	66 772
CH	Švýcarsko	680 234	13.	801 699	16.	1 481 933	15.	-121 465
ID	Indonésie	17 812	31.	118 034	31.	135 846	31.	-100 222
IE	Irsko	208 298	22.	274 321	28.	482 619	25.	-66 023
IT	Itálie	2 103 099	7.	2 654 306	2.	4 757 405	4.	-551 207
JP	Japonsko	158 712	25.	1 137 593	11.	1 296 305	16.	-978 881
KR	Jižní Korea	37 256	27.	367 911	21.	405 167	28.	-330 655
MY	Malajsie	29 730	29.	646 761	17.	676 491	18.	-617 031
NL	Nizozemsko	1 963 913	8.	1 093 575	12.	3 057 488	8.	870 338
NO	Norsko	165 967	24.	422 230	20.	588 197	24.	-256 263
PH	Filipíny	19 672	30.	312 810	25.	332 482	30.	-293 138
PL	Polsko	2 277 521	5.	2 075 582	8.	4 353 103	6.	201 939
RO	Rumunsko	337 460	16.	134 611	30.	472 071	27.	202 849
RU	Ruská federace	570 170	14.	2 282 102	6.	2 852 272	9.	-1 711 932
SE	Švédsko	540 852	15.	531 631	19.	1 072 483	17.	9 221
SG	Singapur	115 524	26.	261 918	29.	377 442	29.	-146 394
SI	Slovinsko	311 938	18.	293 515	26.	605 453	22.	18 423
SK	Slovensko	3 784 647	2.	2 590 611	4.	6 375 258	2.	1 194 036
TR	Turecko	320 558	17.	319 341	24.	639 899	19.	1 217
TW	Tchaj-wan	36 334	28.	570 627	18.	606 961	21.	-534 293
UA	Ukrajina	254 859	20.	339 756	22.	594 615	23.	-84 897
US	Spojené státy americké	1 161 938	9.	1 555 837	9.	2 717 775	11.	-393 899

[38]

PŘÍLOHA P VI: SAZBY DPH V ZEMÍCH EU

ZEMĚ	SNÍŽENÁ SAZBA	ZÁKLADNÍ SAZBA
BELGIE	6	21
DÁNSKO	-	25
NĚMECKO	7	16
ŘECKO	8	18
ŠPANĚLSKO	7	16
FRANCIE	5,5	19,6
IRSKO	12,5	21
ITÁLIE	10	20
LUCENBURSKO	6	15
NIZOZEMSKO	6	19
RAKOUSKO	10	20
PORTUGALSKO	5	19
FINSKO	8	22
ŠVÉDSKO	6	25
VELKÁ BRITÁNIE	5	17,5
ČR	5	19

- Psací stroje a stroje na zpracování textu (slovní procesory) upravené k používání nevidomými a částečně vidícími osobami nebo osobami s amputovanou nebo ochrnutou horní končetinou
- Elektronické kalkulačky s hlasovým nebo hmatovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby a elektronické počítačové stroje s hlasovým nebo hmatovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby
- Počítače speciálně upravené pro nevidomé a částečně vidící osoby s hlasovým nebo hmatovým výstupem nebo hardwarovým adaptérem pro zvětšování písma a obrazu, a jejich jednotky a přídatná zařízení s hlasovým nebo hmatovým výstupem nebo hardwarovým adaptérem pro zvětšování písma a obrazu
- Braillovská počítačová tiskárna pro nevidomé a částečně vidící osoby, klávesnice pro nevidomé a částečně vidící osoby a jiné výstupní a vstupní jednotky počítače pro zpracování hmatového písma
- Jednotky počítačů a přídatná zařízení k počítačům umožňující jejich ovládnutí osobami se sníženou jemnou motorikou nebo amputovanými končetinami
- Telefony a videotelefony konstruované pro použití neslyšícími osobami
- Zvětšovače televizního obrazu pro nevidomé a částečně vidící osoby
- Speciální akustické nebo vizuální přístroje pro neslyšící, nevidomé a částečně vidící osoby
- Ruční ovládnutí nožních pedálů, ruční páky, včetně řadicí páky, pro tělesně postižené osoby
- Hodinky pro nevidomé a částečně vidící osoby s hmatovým nebo hlasovým výstupem s pouzdem jiným než z drahých kovů a vibrační a světelné hodinky pro neslyšící osoby
- Vibrační a světelné budíky pro neslyšící osoby a budíky s hlasovým nebo hmatovým výstupem pro nevidomé a částečně vidící osoby
- Části a součásti těchto výrobků, u kterých je čestným prohlášením doloženo, že zboží náleží k určitému výše uvedenému druhu zboží.

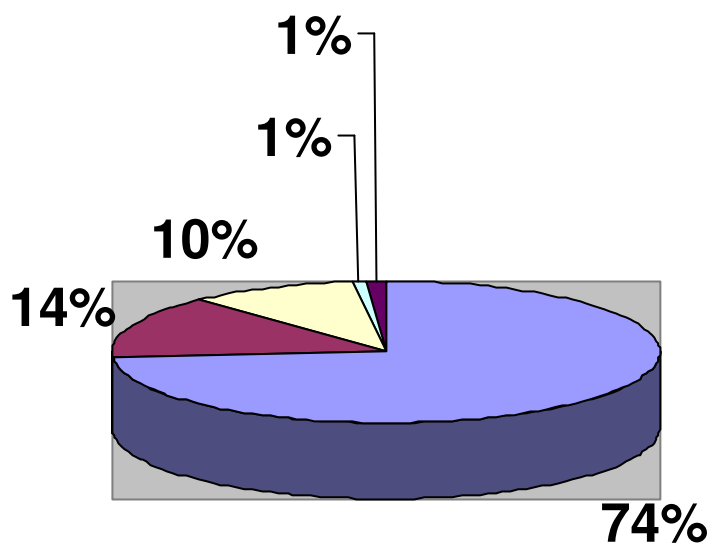
94 - Dětské sedačky do automobilů.

06022090 - stromy, zákrsky, keře a keřky, též roubované, těch druhů, které rodí jedlé ovoce a ořechy

Číselným kódem Harmonizovaného systému se rozumí číselný kód popisu vybraných výrobků uvedený v celním sazebníku ve znění platném k 1. lednu 2004.

Pokud je před číselným kódem uvedena poznámka ex, znamená to, že snížené sazbě daně podléhá pouze zboží v této příloze výslovně uvedené. [26]

**PŘÍLOHA P VIII: PODÍL JEDNOTLIVÝCH PŘÍJMŮ ROZPOČTU
NA CELKOVÝCH PŘÍJMECH EU V ROCE 2004**

PŘÍLOHA P VIII: PŘÍLEŽITOSTI A HROZBY PRO ČESKÉ PODNIKY PO VSTUPU DO EU

Příležitosti	Hrozby
1. nové exportní trhy	1. investice do implementace nového práva
2. odstranění ekonomické hranice vůči EU	2. přísnější vymáhání práva
3. snazší přes-hraniční kooperace a fúze	3. tlak spotřebitelské, zaměstnancké a ekologické lobby
4. pružnější dodavatelsko-odběratelské vztahy	4. pozice "bažanta" mezi "mazáky"
5. přesídlení a účelem podnikání	5. noví konkurenti
6. ochrana před nekalou mimoevropskou konkurencí	6. více nadnárodních firem a řetězců
7. veřejné zakázky v celé EU	7. růst cen a nákladů výroby
8. dostupnější kapitál	8. konkurence přes necenové faktory
9. lepší bankovní/finanční služby	9. odchod laciné výroby
10. jednotná měna euro	10. strukturální změny "diktované" zvenčí
11. lepší vymahatelnost práva	11. nová struktura a nároky zákazníků
12. podnikatelské jistoty v celé EU	12. investice do "zvládnutí" jednotného trhu EU
13. liberalizace síťových odvětví	13. jazykové nároky na management
14. podpory výzkumu a vývoji	14. nezbytnost mezinárodního rozhledu
15. podpory regionálnímu rozvoji a MSP	15. odliv mozků
16. růst koupěschopné poptávky	16. liberalizace síťových odvětví
17. vyšší konkurence na trhu práce	17. jednotná měna euro
18. diversifikace a multikulturalita společnosti	18. diversifikace a multikulturalita společnosti

PŘÍLOHA P X: ČESKÁ DAŇOVÁ SPRÁVA PŘED VSTUPEM DO EU

